

[Bolligministeren]

Forslaget indeholder bestemmelser om forhøjelse af den afgift, der betales for Matrikeldirektoratets ekspedition af udstykningsager.

Efter de gældende regler skal der betales en udstykningsafgift på 3.000 kr. pr. parcel for almindelige byggegrunde og 900 kr. for landbrugsparcer. Afgift svares ikke for fraskillelse af et matrikelnummer, hvis værdi ikke overstiger 21.000 kr. Ved forslaget forhøjes afgiftssatserne til henholdsvis 4.500 kr. og 1.350 kr. pr. parcel, mens værdigrænsen for afgiftsfritagelse bevares uændret.

Det anslås, at afgiftsforhøjelsen vil give et merprovenu for staten på ca. 18 mio. kr. årligt.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje Tings hurtige og velvillige behandling.

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Jeg skal hermed fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Reklame i lokalradio og -fjernsyn).

(Lovforslag nr. L 61).

I juni 1987 gennemførte Folketinget ved en ændring af loven om radio- og fjernsynsvirksomhed en permanent ordning for lokal-tv, der i alt væsentligt svarer til den, som blev indført for lokalradio i december 1985.

I den permanente ordning kan der allerede nu konstateres en stor interesse for de lokale medier, særlig på radioområdet. Det kan imidlertid også konstateres, at de nuværende finansieringsmåder ikke vil være tilstrækkelige til at sikre en fortsat lokal programvirksomhed.

Regeringen finder det derfor rigtigt nu at fremsætte dette lovforslag, som har til hensigt at åbne adgang for reklamefinansiering af lokalradio og -fjernsyn samt at skabe mulighed for, at dagblade m.v. kan få sendetilladelse.

Det har hele tiden været intentionen, at muligheden for reklamefinansiering skulle være til rådighed i lokalområdet, ligesom den er det på det regionale og landsdækkende plan gennem TV 2-lovgivningen. Det er stadig regeringens opfattelse, at direkte statslige støtteordninger ikke er hensigtsmæssige.

For så vidt angår dagbladenes deltagelse i lokal radio- og fjernsynsvirksomhed er hensigten at give pressen, herunder distriktsblade, mulighed for at tilpasse sig medieudviklingen og for

at kunne konkurrere på lige fod på annoncemarkedet.

Forslaget er til dels en genfremsættelse af tidligere forslag for så vidt angår dagbladenes deltagelse og reklamefinansiering. Med hensyn til finansieringsproblemet i øvrigt er det regeringens hensigt i nær fremtid at fremsætte et lovforslag om ydelse af sponsorbidrag til radio- og fjernsynsvirksomhed.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, anbefaler jeg forslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Skriftlig redegørelse:

Industriministerens redegørelse af 4/11 87 vedrørende brancheglidning i den finansielle sektor.

(Redegørelse nr. R 3).

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

I: Indledning

Regeringen nedsatte den 14. maj 1986 et embedsmandsudvalg med den opgave at kortlægge årsagerne til, omfanget af og strukturen i den udvikling, der pågår i det danske finansielle system. Udvalget afgav i juni 1987 sin betænkning: Brancheglidning i den finansielle sektor (betænkning nr. 1108 af juni 1987).

Forud for udvalgets nedsættelse har der i Folketinget været fremsat to beslutningsforslag, B 72, 1984-85 (FT sp. 5411 og 6440, FT A, sp. 3079) og B 129, 1985-86 (FT sp. 8423 og 10308, FT A, sp. 5257, FT B sp. 2299) om en modernisering af lovgivningen om de penge- og kapitalformidlende institutioner og virksomheder.

Det Økonomiske Råd har i Dansk Økonomi, november 1986, givet en belysning af de pengepolitiske aspekter i forbindelse med brancheglidningen.

I udvalgets kommissorium bebudedes en redegørelse til Folketinget om forholdene på det finansielle marked, som herved fremlægges.

Betænkningen har været til udtalelse hos berørte organisationer og myndigheder.

II. Udviklingen i den finansielle sektor

Udvalget har i sine vurderinger taget udgangspunkt i, at det grundprincip, der i dag er

[Industriministeren]

bærende for lovgivningen om de finansielle institutter – hensynet til beskyttelse af indskydere, forsikringstagere og obligationsejere/investorer – fortsat må fastholdes som det centrale, idet det finansielle systems funktion er baseret på tillid til, at de finansielle institutter kan klare deres forpligtelser.

Det er videre udvalgets opfattelse, at den nuværende arbejdsdeling bør opretholdes, og udvalget har derfor ikke fundet det nødvendigt med en ændret opbygning af tilsynslovgivningen, f.eks. med fælles regler og særregler for enkelte funktioner. Udvalget understreger, at lovgivningen på én gang dækker det brancheopdelte og den funktionelle arbejdsdeling, der er sammenfaldende under den nuværende lovgivning med dens forbud mod anden virksomhed.

De over betænkningen hørte organisationer og myndigheder har tiltrådt udvalgets synspunkter om lovgivningens struktur.

Den tiltagende internationalisering, herunder virkeliggørelsen af EF's indre marked inden 1992, udgør et af de væsentligste træk i strukturændringerne, der i disse år præger udviklingen inden for den finansielle sektor.

Udvalget lægger til grund, at udviklingen vil ske i et relativt moderat tempo og er ikke gået ind i en nærmere samlet vurdering heraf og af planerne for virkeliggørelsen af det indre marked. Udvalget har dog taget stilling til internationale og EF-problemer på de punkter, hvor det for tiden findes nødvendigt. Udvalget peger derfor på behovet for, at der sker en kontinuert overvågning af det danske finansielle systems internationalisering, og at der i forbindelse hermed sker en løbende tilpasning af lovgivningen.

De udviklingstendenser, som er pågået i det danske finansielle system, har – udover internationaliseringen – hovedsaglig drejet sig om – oprettelsen af finansielle koncerner og samarbejdsaftaler mellem virksomheder i forskellige brancher,
– kapitalkoncentration,
– spørgsmålet om det uregulerede markeds betydning.

Det er udvalgets generelle opfattelse, at oprettelsen af finansielle koncerner og indgåelse af samarbejdsaftaler er en udvikling, der må vurderes positivt. Det er dog udvalgets opfattelse, at etableringen af finansielle koncerner rejser en række problemer i relation til tilsyn og

indskyderbeskyttelse, der nødvendiggør en vis justering af lovgivningen. De forslag, udvalget stiller, behandles nedenfor.

Udvalget konstaterer, at den finansielle sektor gennem de seneste 10 år har været præget af en forholdsvis stabil struktur. Der har dog kunnet konstateres en fortsat, men moderat nedgang i antallet af banker og sparekasser, medens livsforsikrings- og realkreditinstitutvirksomhed fortsat er koncentreret på relativt få selskaber. Kun inden for skadesforsikring har der fundet en mere markant koncentration sted i form af fusioner. Ved vurderingen heraf peger udvalget dog på, at det med den øgede internationalisering må forventes, at danske finansielle institutter i de kommende år vil møde stigende konkurrence fra udlandet. I international sammenhæng er danske banker og sparekasser og forsikringsselskaber relativt små, hvorimod realkreditinstitutterne er relativt store.

Det er udvalgets opfattelse, at den hidtidige udvikling ikke giver anledning til betænkeligheder. Det skal dog fortsat være muligt på pengeinstitutområdet at afvise fusioner, der må forventes at indebære en væsentlig konkurrencebegrænsning eller magtkoncentration, dog under hensyntagen til internationaliseringen og den deraf øgede konkurrence fra udlandet.

Med hensyn til det uregulerede kapitalmarked konstaterer udvalget, at det er af begrænset omfang, og at der ikke for øjeblikket er behov for at bringe disse selskaber under regulering, idet hverken konkurrencemæssige eller pengepolitiske hensyn eller indskyderbeskyttelse begrundet dette. Der skal dog gennem Danmarks Statistik etableres et forbedret grundlag for at følge området.

III. Regeringens vurderinger

Regeringen deler generelt udvalgets ovennævnte vurderinger.

Regeringen skal især fremhæve, at man er enig med udvalget i, at en lovmæssigt ændret opbygning med fællesregler for hele området og særregler for enkelte funktioner som bl.a. foreslået i beslutningsforslag B 129 i 1985-86 ikke kvalitetsmæssigt vil give en bedre lovgivning.

Regeringen deler udvalgets vurdering, at internationaliseringen nødvendiggør, at det danske finansielle system er præget af en høj grad af effektivitet og en intensiv konkurrence. Det

[Industriministeren]

er regeringens opfattelse, at et finansielt system, der hviler på liberale arbejdsvilkår, og som sikrer, at konkurrencen sker på lige vilkår, er en nødvendig forudsætning for, at de danske finansielle institutioner vil kunne leve op til de krav, internationaliseringen stiller. Der bør derfor løbende ske en tilpasning af lovgivningen og praksis, således at justeringerne sker, førend konkurrenceforvridende aspekter får indflydelse.

Med hensyn til udvalgets vurderinger om de konstaterede udviklingstendenser på det finansielle marked i form af finansielle koncerner og samarbejdsaftaler m.v. kan regeringen generelt tiltræde udvalgets vurderinger. Udviklingen indebærer efter regeringens opfattelse dog – som også anbefalet af udvalget – et behov for justering og modernisering af visse dele af de regler, der gælder for den finansielle sektor.

IV. Regeringens initiativer

I det følgende omtales kun initiativer for finansielle institutter under industriministerens ressort. Det vil sige pengeinstitutter, forsikringselskaber, pensionskasser, visse kreditinstitutter og investeringsforeninger.

Forholdene på realkreditområdet er udførligt omtalt i Boligministeriets redegørelse »Den fremtidige realkreditlovgivning« fra september 1987.

Kontrol med finansielle koncerner

En gruppe forslag har som overordnet mål at skabe grundlag for bedre kontrol med finansielle institutter, som indgår i en koncern eller i koncernlignende forhold.

Ved tidligere lovinitiativer er tilvejebragt regler om fælles regnskabsaflæggelse for koncerner, hvor det finansielle institut optræder som moderselskab. Derimod findes ikke særlige regler for koncerner eller koncernlignende forhold, hvor det finansielle institut indgår som søsterselskab eller som datterselskab sammen med andre typer virksomheder. Dette indebærer, at et finansielt institut i sådanne relationer ikke er omfattet af de samme muligheder for offentligt indseende og kontrol som ved rendyrkede finansielle koncernforhold.

Der består i sådanne koncernforhold en risiko for, at det finansielle institut indgår i engagementer med moderselskab, søsterselskab el-

ler associerede virksomheder, som ikke ville finde sted under normale markedsmæssige vilkår. Med henblik på at forebygge, at sådanne dispositioner finder sted, vil der blive gennemført regler, som sikrer større gennemsigtighed i forhold til disse koncernrelationer. Finanstilsynet får ret til at indhente oplysninger og foretage inspektion hos øvrige virksomheder i en koncern, hvori indgår et finansielt institut.

Samtidig indføres en pligt til for finansielle institutter under tilsyn at oplyse i regnskabet om dispositioner af større betydning med øvrige virksomheder i koncernen, som ikke er under tilsyn.

I forlængelse heraf introduceres på forsikringsområdet og for visse kreditinstitutter en regel svarende til bank- og sparekasselovens § 27. Reglen hindrer, at personer eller virksomheder, som direkte eller indirekte har en dominerende indflydelse på det finansielle institut, får kredit, garanti eller ansvarlig kapital til sin rådighed, medmindre der er saglige forretningsmæssige grunde til dispositionen.

Revision, regnskab

I betænkning 1108 anbefales det at styrke revisionens rolle i forhold til de finansielle institutter.

En arbejdsgruppe under Industriministeriet har udformet en række forslag herom på pengeinstitutområdet.

Baggrunden for overvejelserne er dels et generelt krav om tættere kontrol med pengeinstitutterne, dels at der i de større pengeinstitutter har fundet en udvikling sted med hensyn til pengeinstitutvirksomhedens stadig mere komplicerede karakter og revisionsarbejdets volumen, der har medført en betydelig afstand mellem de faktiske forhold og den situation, lovgivningen tegner, og endelig at der er opstået et behov for at beskytte den interne revisions position i pengeinstitutterne.

De nye bestemmelser på dette område skal derfor søge at sikre de interne revisionsafdelinger tilstrækkelige ressourcer og størst mulig uafhængighed, at forbedre koordinationen mellem intern revision, ekstern revision og ledelse, at sikre revisionen mulighed for på et tidligt tidspunkt at få afdækket og rapporteret eventuelle problemer i pengeinstituttet, og endelig at sikre tilsynet en løbende rapportering om pengeinstituttets økonomiske stilling og

[Industriministeren]

mulighed for – om nødvendigt – at gribe ind i tide.

Dette gennemføres ved en række forslag, hvoraf skal nævnes:

- Revisor får ret til indkaldelse af og deltagelse i bestyrelsesmøder, og revisor får mulighed for at få bestyrelsesprotokollen tilført sin opfattelse. Sådanne bestemmelser vil give revisor mulighed for at orientere bestyrelsen om væsentlige regnskabsmæssige forhold af betydning for pengeinstitutets virksomhed, ligesom der herved sikres revisor information på niveau med bestyrelsesmedlemmernes.
- Kravene til de eksterne revisorer udbygges, så at et pengeinstituts regnskaber revideres af mindst to offentligt godkendte revisorer.
- Det skal klargøres, hvornår der skal oprettes interne revisionsafdelinger, hvilke funktioner en intern revisionsafdeling skal varetage, og hvilke krav der bør stilles til den interne revisionsafdelings revisionsprotokol.
- Et pengeinstituts moder-, søster- og datterselskabs regnskaber skal revideres af de samme eksterne revisorer, som reviderer pengeinstitutets regnskaber.

For at styrke gennemsigtigheden i forhold til offentligheden skal pengeinstitutterne for fremtiden aflægge halvårsregnskaber.

Tilsyn

Tilsynets rolle skal styrkes. Tilsynet skal have bedre muligheder for at afdække problemer i pengeinstitutterne på et tidligt tidspunkt, hvorfor indberetningspligten skærpes og tilsynets mulighed for selv at indhente oplysninger forbedres.

Der gennemføres derfor regler om, at der bør gives tilsynet mulighed for at foranstalte ekstraordinær revision i et pengeinstitut, at tilsynets mulighed for at indkalde de eksterne revisorer bør udbygges til også at omfatte revisionschefen, og at pengeinstituttet bør forpligtes til selv at meddele tilsynet, hvis der konstateres alvorlige problemer.

Ovennævnte bestemmelser for pengeinstitutterne om revision og tilsyn bør også gælde for forsikringsselskaber. Der kræves dog nærmere overvejelser og analyser af revisionsarbejdet og tilsynsinstrumenternes særlige karakter i forsikringsbranchen, og for tiden arbejdes der med en revision af regnskabs- og revisionsreglerne på dette område med henblik på fremsæt-

telse af lovforslag i folketingssamlingen 1988-89.

Modernisering

Egenkapitalkravet for pengeinstitutter (på 8 pct.) opgøres i dag i forhold til de samlede gælds- og garantiforpligtelser (passiver). Hensynet til en ligestilling i konkurrencen med udenlandske pengeinstitutter tilsiger, at egenkapitalkravet opgøres på samme måde i Danmark som i hovedparten af OECD-landene. Her opgøres egenkapitalkravet i forhold til pengeinstitutets aktiver (udlån, fondsbeholdning m.v.), som vægtes efter, hvilken skønnet risiko der er forbundet med det pågældende type aktiv. Endvidere vil en omlægning til et egenkapitalkrav opgjort på grundlag af aktiverne give et mere fyldestgørende grundlag for en vurdering af de risici, et pengeinstitut er engageret i.

Egenkapitalopgørelsen for forsikringsselskaber og pensionskasser er nøje fastlagt ved EF-direktiver.

I tilknytning til dette forslag lempes adgangen for pengeinstitutterne til at placere midler i aktier, idet der ved risikovægtningen vil kunne tages tilbørligt hensyn til, at egenkapitalen ikke udsættes for alvorlig forringelse ved tab på anbringelse i aktier. Pengeinstitutterne vil derfor få adgang til at anbringe op til 75 pct. af egenkapitalen i aktier.

Forsikringsselskaber og pensionskasser må ifølge sagens natur være forholdsvis begrænsede i deres muligheder for placering i aktiver, som indeholder en risiko for tab. Regeringen er dog åben over for at foretage ændringer, der ikke strider mod dette hovedsigte. Den nuværende regel om aktieplacering vil derfor blive ændret således, at muligheden for aktieplacering i et enkelt selskab forøges fra 1 til 2 pct. af instituttets samlede passiver (forpligtelser).

Lovgivningen for de finansielle institutter er opbygget således, at de enkelte sektorer ikke må drive anden form for virksomhed end netop den, som loven afgrænser. Disse grænser gælder også for de finansielle institutters datterselskaber. Som et naturligt led i udviklingen har der været tale om en vis udvidelse i opfattelsen af, hvad den pågældende type virksomhed omfatter. Denne udvikling vil blive fortsat og finder sted som led i den almindelige justering af tilsynspraksis. Specielt for forsikringsområdet

[Industriministeren]

indebærer dette, at adgangen til at drive skadesforebyggende virksomhed vil blive udvidet.

Sparekasserne er selvejende institutioner og kan på grund af denne særlige virksomhedsform ikke tilvejebringe den fornødne kapital ved udstedelse af aktier. Lovgivningen vil derfor blive ændret således, at sparekasserne gives mulighed for omdannelse til aktieselskaber. Det tilstræbes i videst muligt omfang at bibeholde de særlige karakteristika bl.a. i form af kundedemokrati, som i dag kendetegner sparekasserne. Ændringen vil endvidere gøre det muligt at etablere et moderholdingselskab, hvilket i en fremtidig konkurrencesituation kan være nødvendigt for konkurrence på lige vilkår med finansielle institutter, som allerede har denne mulighed.

Opganisatoriske initiativer

Som et led i Industriministeriets omorganisation bliver Forsikringstilsynet og Tilsynet med Banker og Sparekasser lagt sammen i én organisation, Finanstilsynet.

Der er endvidere taget skridt til oprettelse af et kontaktudvalg mellem Industriministeriet, Danmarks Nationalbank, Tilsynene, Finansministeriet, Det Økonomiske Sekretariat, Boligministeriet og Skattedepartementet med henblik på drøftelse og eventuel koordinering af udviklingstendenserne i det danske finansielle system.

Øvrige initiativer

Enkelte forslag og anbefalinger i betænkning 1108 vil det af tidsmæssige årsager ikke være muligt at gennemføre i indeværende folketingssamling.

Det drejer sig om udskillelse af pengeinstitutternes pensionspuljeordninger til ordninger på linie med investeringsforeninger samt spørgsmålene om tavshedspligt og registerregler inden for en finansiell koncern. Forslag herom vil blive fremsat i folketingsåret 1988-89, hvor der endvidere vil blive fremsat forslag om justering af lovgivningen for firmapensionskasser, således at disse på en række områder ligestilles med øvrige pensionskasser.

Endelig skal det nævnes, at et af forslagene i betænkning 1108 – om en indskydergarantiordning – allerede er fremsat som lovforslag i Folketinget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:**Formanden:**

Det som nr. 3 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. S 111) af Lilli Gyldenkilde (SF) til arbejdsministeren udgår til skriftlig besvarelse.

Vi vender herefter tilbage til det som nr. 1 opførte spørgsmål.

Spm. nr. S 126**1) Til udenrigsministeren af:****Pelle Voigt (SF):**

»Er udenrigsministerens forslag om dansk optagelse i Den Vesteuropæiske Union (WEU) fremsat med det formål at forhindre en nordisk atomvåbenfri zone?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge pressebureauet EUROPE den 9. oktober 1987 er en grund til forsinkelsen af Spaniens optagelse i WEU, at Spanien modsætter sig stationering af atomvåben på sit område. Det må antages, at helt tilsvarende problemer gør sig gældende i forhold til et atomvåbenfrit Danmarks indtræden i WEU som foreslået af ministeren. Derfor kan forslaget let ses som et attentat på det ønske om permanent atomvåbenfrihed, som et klart flertal i befolkningen og i Folketinget nærer.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hr. Pelle Voigt har spurgt mig, om jeg har foreslået dansk optagelse i den såkaldte Vestunion med det formål at forhindre en nordisk atomvåbenfri zone. Hertil kan jeg svare, at mine udtalelser om Den Vesteuropæiske Union alene er fremsat for at henlede opmærksomheden på risikoen for, at Danmark afholdes fra deltagelse i vigtige sikkerhedspolitiske drøftelser i Europa af direkte relevans for vores land.

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil godt takke ministeren for svaret, men gerne bede ministeren om at uddybe sine bemærkninger, idet jeg i begrundelsen for mit spørgsmål henviser til, at kilder i WEU har fremholdt det som et problem for Spaniens optagelse i Den Vesteuropæiske Union; at Spani-

[Pelle Voigt]

en bl.a. gennem en folkeafstemning har erklæret sig atomvåbenfri. Det er faktisk baggrunden for spørgsmålet. Det kom ministeren ikke ind på. Jeg kunne tænke mig at vide, om ministeren deler den opfattelse, at atomvåbenfrihed og medlemskab af Den Vesteuropæiske Union er svært vanskeligt forenelige størrelser.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg vil meget gerne uddybe de ting, jeg har sagt om Vestunionen. Jeg vil starte med at sige, at det fremdeles er den danske regerings opfattelse, at sikkerhedspolitik er noget, der hører hjemme i NATO og i det europæiske politiske samarbejde.

Så sker der det for øjeblikket, at man i den søgen, der foregår efter et europæisk forum for at skabe en stærkere europæisk søjle, som det er kaldt i Den Nordatlantiske Alliance, gøres der forsøg på at forstærke den gamle Vestunion, der har en historie, der rækker tilbage til før NATO's etablering.

Jeg har da gjort opmærksom på, at det er en debat, som vi i Danmark bør følge meget nøje. Det er en debat, som jeg derfor selv vil bidrage til ved at sørge for, at Folketingets partier får nærmere oplysninger om det arbejde, der for øjeblikket foregår i Vestunionen. Jeg har videre sagt, at skulle det virkelig på et tidspunkt ske, at Vestunionen kommer til at spille en helt central rolle for Vesteuropas sikkerhedspolitik og dermed også for dansk sikkerhedspolitik, vil jeg i hvert fald mene, at det vil være naturligt for Danmark også i givet fald at søge optagelse dér, fordi det er ikke dansk tradition at stå uden for et arbejde, der vedrører direkte danske interesser. Men det er et spørgsmål, som slet ikke er aktuelt i dag. Det, vi har behov for i dag, er en meget grundig diskussion om, hvad Vestunionen er, og hvad vi skal gøre for bedst at fremme dansk sikkerhed.

Pelle Voigt (SF):

Det, jeg prøver, er i og for sig netop at få drøftet et aspekt af, hvad Vestunionen er, nemlig spørgsmålet, om et medlemskab af Vestunionen er foreneligt med Danmarks deltagelse i en atomvåbenfri zone eller en dansk atomvåbenfrihed i freds-, krise- og krigstid. Det synes jeg godt at ministeren kunne give en vurdering af, når det både af spørgsmålet og begrundelsen for spørgsmålet fremgår, at det er en sådan vurdering, jeg efterlyser med mit spørgsmål.

Jørgen Tved (FK):

Udenrigsministeren understregede, at det var hans personlige opfattelse, at man skulle søge optagelse i Vestunionen, og jeg vil godt spørge, om jeg opfattede udenrigsministeren helt klart, om det var en personlig opfattelse, eller om det er regeringens opfattelse.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Til hr. Jørgen Tved vil jeg lige minde om, hvad jeg rent faktisk sagde. Jeg sagde, at hvis det skulle vise sig engang i fremtiden, at Vestunionen kommer til at spille en afgørende rolle for Vesteuropas sikkerhed, er det min opfattelse, at så bør vi til den tid søge optagelse. Men den situation foreligger jo ikke endnu. Derfor er det alt for tidligt at begynde at tale om at søge optagelse.

Til hr. Pelle Voigt vil jeg sige, at det er velkendt, at både Danmark, Norge og Island, der er medlemmer af NATO og samtidig nordiske lande, er atomvåbenfri. Det er et valg, vi selv har truffet på et meget tidligt tidspunkt. Det er noget, som respekteres af vore NATO-partnere. Det er lige så velkendt, at det indgår i NATO's forsvarsstrategi, at man i givet fald skal anvende en blanding af atomvåben og konventionelle våben. Det indgår i NATO's forsvar, og man vil også kunne se, at den såkaldte platform for europæisk sikkerhedspolitik, som er blevet vedtaget af Vestunionens udenrigs- og forsvarsministre på deres nylige møde, stærkt understreger, at Europas sikkerhed fortsat må bygge på netop de strategier, som NATO allerede i dag bygger på.

Jørgen Tved (FK):

Jeg er naturligvis glad for, at udenrigsministeren gør opmærksom på, at der ikke er nogen situation, som betinger, at man skal søge optagelse i denne union på nuværende tidspunkt. Men jeg vil godt af hensyn til min egen forståelse bede udenrigsministeren om at fortælle om den opfattelse, der er kommet til udtryk i pressen, hvor udenrigsministeren tilsyneladende har givet udtryk for, at man nu bør søge optagelse i Vestunionen, er korrekt gengivet i pressen.

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, om han har gjort sig nogen overvejelse om, hvad et

[Preben Møller Hansen]

medlemskab af Vestunionen vil koste de danske skatteydere.

Pelle Voigt (SF):

Jeg må sige, at jeg synes, at udenrigsministeren, selv om han sagde en masse ord, egentlig ikke besvarede mit spørgsmål, som ganske enkelt går på: Er Vestunionen, som er et langt mere forpligtende samarbejdsarrangement end NATO, sådan beskaffen, at man ikke kan være et atomvåbenfrit land eller indgå i en atomvåbenfri zone, hvis man går ind i denne union? Det må udenrigsministeren da kunne besvare med et ja eller et nej.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg tror, at det, hr. Pelle Voigt kredser om, har noget at gøre med erklæringer om, hvordan man i givet fald ville bære sig ad i krigstid. Jeg tror, vi kan blive enige om, at den slags erklæringer har historien lært os end ikke er det papir værd, de er skrevet på. Derfor er det en meget teoretisk diskussion, hr. Pelle Voigt her forsøger at lægge op til.

Til hr. Jørgen Tved vil jeg sige, at jeg ikke har set i nogen aviser en gengivelse af, at jeg skulle have sagt, at vi skal søge optagelse nu. Der er nogle overskrifter, der måske har været lidt bastante, men jeg kan råde til at læse længere end overskrifterne. Jeg har sagt præcis det samme, som jeg har sagt her i dag, nemlig at skulle det vise sig engang i fremtiden, at Vestunionen bliver væsentlig også for Danmarks sikkerhed, ja, så vil jeg da i hvert fald synes, det var forkert og i strid med dansk tradition, hvis vi så står uden for et forum, hvor vore egne interesser bliver diskuteret, og hvor der bliver truffet beslutninger af direkte relevans for Danmark. Men som nævnt er det fortsat regeringens opfattelse, at det er i EPS, altså de 12 EF-landes politiske samarbejde, og i NATO vi bør arbejde for, at den slags diskussioner føres.

Hr. Preben Møller Hansens spørgsmål om, hvad det vil koste den danske stat og skatteyderen i givet fald engang i fremtiden, er jeg aldeles ude af stand til at besvare.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 144

2) Til *socialministeren* af:

Pernille Forchhammer (S):

»Hvornår er ministeren færdig med at udarbejde reglerne om tilskud til pensionisters varmeudgifter, og kan ministeren på nuværende tidspunkt sige noget om, hvilke synspunkter der vil ligge til grund for udarbejdelsen, og hvornår de synspunkter vil blive præsenteret offentligt, så socialudvalg, befolkning og Folketing kan diskutere dem?«

Skriftlig begrundelse

Ovennævnte spørgsmål stilles med baggrund i lov om ændring af lov om social pension L 119 af 2. juni 1987 § 17, stk. 2, og bekendtgørelse af lov om social pension af 28. september 1987 § 17, stk. 2, hvor det fremgår, at socialministeren skal udarbejde regler for personligt tillæg til pensionister i forbindelse med varmeudgifter.

Selv om det i dag er 5 måneder siden, L nr. 119 blev vedtaget, er der stadig stor usikkerhed om de økonomiske konsekvenser af vedtagelsen både blandt pensionister og i kommunerne, jf. bl.a. Thorkild Simonsens udtalelser i pressen for nylig. Reglerne kan i dag ikke nå at blive indarbejdet i de kommunale budgetter, og der følger derfor en masse administrativt arbejde i 1988 med at tilpasse reglerne til de vedtagne budgetter. For at dette ekstraarbejde reduceres mest muligt og for at skabe klarhed over situationen for de berørte parter, så misforståelser undgås, er det vigtigt, der kommer offentlighed om de principper, reglerne forventes at hvile på, samt at reglerne snarest muligt ligger færdige.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg kan oplyse spørgeren om, at regeringen i næste uge vil fremsætte lovforslag i Folketinget med henblik på at få etableret de nye regler for varmeghjælpen til pensionister. Jeg vil også sige, at jeg er ganske enig med spørgeren i, at det haster, og at vi er klar over, at vi arbejder under tidspres. Jeg håber, at der i Folketinget vil være stemning for at få en hurtig behandling af lovforslaget.

Pernille Forchhammer (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret. Jeg er da glad for, at lovforslaget kommer i næste uge. Jeg vil spørge ministeren, om ikke ministe-

[Pernille Forchhammer]

ren synes, at det er lidt sent, at man får startet denne offentlige debat, fordi man dels i kommunerne har store problemer med at lægge budgetterne for dette, fordi der opstår nogle administrative problemer i 1988 med tilbagebetaling, dels fordi der er stor usikkerhed rundt i pensionistkredse om, hvad det får af økonomiske konsekvenser for den enkelte pensionist, og dels fordi der har svævet en masse rygter om, hvilke synspunkter der vil ligge til grund for udarbejdelsen af reglerne.

Jeg vil godt have en nærmere afklaring, hvis ministeren kan give det, på, hvad det er for nogle synspunkter, sådan at der kan startes en offentlig debat om det, så de pensionister, som er bange for at få reduceret deres varmetilskud – jeg ved, det er et problem i Århus bl.a. – på baggrund af de ting, som hidtil har været sagt, kan blive oplyst om det.

Aase Olesen (RV):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om hun allerede i dag kan oplyse, hvilket provenutab der vil blive tale om ved det pågældende lovforslag?

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg vil gerne give den første spørger ganske ret i, at det naturligvis er sent, disse regler kommer. Jeg er udmærket klar over det problem, det vil give kommunerne. Det, der har taget tiden, har været, at vi først i dag har fået Sikringsstyrelsens undersøgelse af praksis i kommunerne. Denne undersøgelse har resulteret i, at vi har måttet konstatere, at der er en utrolig stor spredning blandt kommunerne, og at det er meget svært at lægge en generel landsdækkende regel for denne varnehjælpsudmåling. Derfor har vi måttet tage den tid, og derfor kræver det en ændring af den lov, som Folketinget vedtog lige inden sommerferien.

Det, der imidlertid har været afgørende for mig, har været, at vi fandt den bedst mulige løsning inden for nogle forholdsvis rimelige økonomiske rammer til pensionisterne. Jeg håber så, at kommunerne, så hurtigt det teknisk set er dem muligt, vil arbejde med på at få iværksat de nye regler.

Selvfølgelig kan jeg ikke – det er der formodentlig heller ingen af spørgerne der forventer – gå ind i detaljer i lovforslaget, det skal forelægges i regeringen først, men jeg kan sige, at mit

skøn for provenutabet vil ligge på omkring 200 mio. kr., som altså er forbedringer i varnehjælpen til pensionisterne. Derfor tror jeg også, at pensionisterne kan føle sig rimelig trygge ved, at det bliver bedre regler. Det er en klar forbedring af varnehjælpen til pensionisterne, som der er lagt op til med det lovforslag, der bliver fremsat i næste uge.

Erling Christensen (S):

Må jeg spørge ministeren, om det provenutab, der bliver omtalt, på 200 mio. kr. er et provenutab for kommunerne eller for staten?

Pernille Forchhammer (S):

Jeg vil gerne spørge socialministeren, om ikke det fremover var en idé, at man præsenterede de synspunkter, som skal være grundlæggende for sådanne regler, i så god tid, at der er mulighed for, at man ude omkring får lejlighed til at diskutere den politiske og økonomiske konsekvens både for kommunerne, men også for de berørte pensionister.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg tror, det er en rimelig almindelig procedure, når regeringen lægger et lovforslag frem, at der er tid til debatten. Min opfordring til Folketinget om at tage venligt og hurtigt imod lovforslaget skal ikke hindre, at der kommer en offentlig og en politisk debat om lovforslaget. Det siger sig selv.

Det, jeg bare vil understrege igen, er, at det afgørende for regeringen har været inden for de økonomiske rammer, vi har anset for at være mulige, at finde den bedst tænkelige løsning for pensionisterne. Det bliver ikke således, som det har været nævnt i pressen, at store grupper af pensionister skulle få forringet deres varnehjælp, for det er naturligvis ikke det, der er hensigten med dette lovforslag.

Formanden:

Der var en medspørger. Jeg ved ikke, om socialministeren vil besvare det?

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Undskyld. Det var spørgsmålet om provenutabet for staten. Jeg vil dertil sige, at uanset om det er staten eller kommunen, er de 200 mio. kr. statsudgifter. Men i øvrigt er det ifølge det ud-

[Socialministeren]

videde totalrammeprincip ikke helt afgørende, for påfører vi kommunerne omkostninger, så skal de dækkes ind. Så det bliver stort set det samme.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 123

4) Til *indenrigsministeren* af:

Poulsgaard (FP):

»Deler ministeren forhenværende overvismand Karsten Laursens forudsigelser om, at kommuner og amter, som vi i dag kender dem, er væk om femten år, og at vi vil få ensartet beskatning over hele landet?«

Skriftlig begrundelse

Fremskridtspartiet har fra første færd kæmpet for at få amterne nedlagt. Vi har også fra første færd ment, at så længe man har et skattesystem, bør det være ens for alle. Der er mange begrundelser for, at kommuneskatten bør være ens. Man kan tage de kommunalt ansatte embedsmænd, som bliver aflønnet efter den samme skala overalt i landet.

Vi har stort set også den samme undervisning i folkeskolen, den samme standard på offentlige veje, og man kunne blive ved. Vi har vel også næsten den samme standard på sygehusområdet. Der er ikke grund til i et så lille land som Danmark at opretholde forskellige skatteprocenter, så derfor glæder det da en Fremskridtsmand, at forhenværende overvismand Karsten Laursen er inde på de samme tanker, men det ville være interessant at høre, hvad ministeren mener.

Poulsgaard (FP):

Fremskridtspartiet har i hele sin eksistens kæmpet for at få amterne nedlagt. Vi stod fuldstændig ene med det i sin tid. Efterhånden er der flere og flere, der ser det fornuftige i, at vi får amterne væk. Det er en fordyrende administration, som vi overhovedet ikke har brug for i så lille et land som Danmark.

Vi har nu hørt den forhenværende overvismand Karsten Laursen. Jeg går ud fra, at en sådan vismand faktisk er ansat til at vurdere samfundsudviklingen og har store ressourcer at trække på, selv om han er forhenværende. Så

når han udtaler, at amter og kommuner, som vi kender dem nu, er væk inden år 2000, er det ret så bemærkelsesværdig en udtalelse. Der er jo ikke mere end godt 11 år, til vi skriver år 2000. På den baggrund kunne jeg da godt have lyst til at høre indenrigsministerens svar, nu da vi også har fået en ny indenrigsminister. Jeg ved også, der er Venstrefolk, der mener, at amter er noget stads. Vil indenrigsministeren arbejde politisk for, at Karsten Laursen får ret i de udtalelser, han er fremkommet med?

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Nu kører Karsten Laursens udtalelser både på amter og på kommuner. Det er regeringens opfattelse, at den udvikling, som Karsten Laursen skitserer, ikke er sandsynlig. Når man ser på amter og kommuner under ét, er den bestemt heller ikke ønskelig. Det er kommunalbestyrelsernes opgave at tilrettelægge den kommunale service, bl.a. ud fra hensynet til, hvor højt et serviceniveau man ønsker i kommunen, og hvor høj en skat man er villige til at betale.

Det er klart, at sådanne afvejninger må få forskellige resultater i forskellige kommuner. De forskelle i skatteprocenter og i serviceniveau, vi i dag kan iagttage, er ikke alene et udtryk for de forskelle, der er mellem de vilkår, som kommunerne har, men man skal også og ikke mindst se forskellene som et bevis på, at det kommunale selvstyre fungerer efter hensigten. De uligheder, der findes med hensyn til vilkår, udjævnes i betydeligt omfang gennem den tilskuds- og udligningsordning, som Folketinget har gennemført. Hvis man gennemtvinger samme skat og samme service overalt, vil vi kun opnå, at kommunerne deles i to lejre. I den ene lejr vil man være utilfreds med at være blevet påtvunget en højere skatteprocent. I den anden lejr vil der være utilfredshed med, at man må nøjes med et lavere serviceniveau end det, som borgerne er villige til at betale for. Det tror jeg ikke nogen bliver lykkeligere af.

Må jeg sige konkret om spørgsmålet, om amternes arbejdsområder skal nedlægges, at regeringens ønske er, at man uddelegerer opgaverne længst muligt ud mod de yderste led. Kan man flytte opgaver fra amter til kommunerne, er det godt, og det er det, vi vil arbejde for.

Poulsgaard (FP):

Ja, så fik jeg da lov til at sige tak, for jeg var

[Poulsgaard]

lige ved at frygte, at jeg ikke kunne komme til at sige det. Hvis jeg forstod ministeren ret, vil ministeren arbejde for, at stat og kommune overtager en del af amternes opgaver, og hvis det er korrekt opfattet, er vi kommet et skridt i den rigtige retning.

Ministeren skal se dette som en venlighed. Regeringen skal spare, og det er altid pensionister, de gamle og de syge det skal gå ud over. Her har vi et overflødigshorn inde i administrationen, og det skal vi simpelt hen have nedlagt. Jeg forstår altså ministeren sådan, at ministeren godt vil være med til at se på amternes eksistens fremover, og det er jeg glad for.

Jeg er derimod rygende uenig i det første, ministeren siger om lighedsskatten, at det skulle være forkert, at man skulle betale den samme skat, uanset om man bor i Harboør eller i Hørsholm. Vi skulle helst ikke betale skat, det er vi så nogle stykker der arbejder politisk for, men så længe vi har skat, forlanger vi i hvert fald, at vi skal have en rimelig sygehusbehandling, uanset hvor man bor. Vi vil heller ikke give penge for vore bøger på bibliotekerne; vi siger også, at folkepensionister skal have det samme i pension, hvor de end bor. Hvorfor skulle man så ikke også – også for at forenkle administrationen – have den samme skat? Det er en fuldstændig forældet tankegang, det andet.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg har ikke sagt, at staten skulle overtage en del af amternes opgaver. Ønsket er, at opgaverne skal længst muligt ud mod brugersiden, og dermed, at beslutningstagerne er så tæt på brugerne som overhovedet muligt. Derfor ønsket om, om muligt, at flytte opgaver fra amterne til kommunerne. Der er intet ønske om at flytte opgaver fra amterne til staten, altså en større grad af centralisering end det, vi har i dag. Opgaven er i virkeligheden at flytte kompetencen den modsatte vej.

Med hensyn til ensartet beskatning skal man være opmærksom på, at det vil være et grundstød for tankegangen bag det danske selvstyre, som vi kender det i kommunerne, hvis man har ensartet skat. Så kan man ikke selv beslutte sit serviceniveau, og man tvinger i virkeligheden på længere sigt centralmagten, altså regering og Folketing, til at bestemme, hvilke ressourcer kommunerne sætter af til givne formål. Altså lige det modsatte af det, vi forstår ved kommu-

nalt selvstyre, hvor kompetence og ansvar følges ad.

Jeg mener, at uensartede skatteprocenter også er udtryk for forskellige ønsker i forskellige kommuner, og sådan skal det være.

Poulsgaard (FP):

Jeg bliver da ked af denne debat med ministeren, for nu er jeg nødt til at trække min tak tilbage. Det bliver jeg altså nødt til, og det er virkelig et tilbageskridt. Jeg forstår godt, hvad ministeren siger, men hvad er det, man er så bange for? De embedsmænd, der er ansat i kommunerne, får de ikke den samme løn, uanset hvor de er, er det ikke aftalen med Kommunernes Landsforening og modparten, er det ikke decentrale forhandlinger? Et lille land som Danmark er ikke større end en storby i Europa, så hvad skal vi med 3 administrative led? Hvorfor ikke lægge sygehusene direkte ind under Sundhedsministeriet og gymnasier ind under Undervisningsministeriet? Der er virkelig penge at hente her; der er noget at tage fat på.

Jeg er ked af, at jeg forstod ministeren sådan første gang, at man var parat til at se på amterne. Det er man ikke, og så må jeg tage min tak tilbage.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg må sige til spørgeren, at der er forskel på den måde, man vælger at løse opgaverne på i forskellige kommuner, i forskellige amter. Der er nogle kommuner, der med lidt større held end andre måske er i stand til at løse opgaverne ved færre ansatte. Jeg mener, det er rigtigt, at der er mulighed for, at det kommer til udtryk i, at man i de kommuner har en lavere skatteprocent, at man præmierer en mindre grad af bureaukrati og også præmierer, at man kan løse en opgave med færre antal offentligt ansatte. Det synspunkt har regeringen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 124

5) Til boligministeren af:

Jørn Jespersen (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage sig med henblik på at komme den stigende og uacceptable bolignød til livs?«

[Jørn Jespersen]

Skriftlig begrundelse

En ny undersøgelse fra BUR (Byggeriets Udviklingsråd) viser store husleje problemer i nyere almennyttigt byggeri.

Samtidig kan alle boligselskaber melde om årelange ventelister.

Bolignøden består således både af en mangel på nybyggeri og af for høje huslejer i det almennyttige byggeri. På den baggrund ønskes ministerens planer med henblik på afskaffelse af bolignøden fremlagt.

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Den undersøgelse, som hr. Jørn Jespersen tager til indtægt for sin påstand om, at der skulle foreligge, som det hedder, en stigende og uacceptabel bolignød, er en netop udgivet rapport fra Byggeriets Udviklingsråd, som er baseret på en undersøgelse af bolig-, miljø- og levevilkår i den almennyttige bebyggelse Blågården på Nørrebro. Forholdet i denne bebyggelse er imidlertid bl.a. på grund af beboersammensætningen på undersøgelsens tidspunkt langt fra typisk for det almennyttige byggeri. Hertil kommer, at forholdene i bebyggelsen har rettet sig ganske markant, siden undersøgelsen blev gennemført i 1985.

Hvad angår spørgsmålet om ventelister, må jeg fastholde, at jeg ikke tager antallet af bolig-søgende, der er skrevet op på boligselskabernes ventelister, som udtryk for det reelle behov for en bolig her og nu. Eksempelvis lader mange forældre deres børn skrive op på en sådan venteliste den dag, de bliver født, for at sikre dem en god plads på listen, såfremt de til sin tid skulle ønske at gøre brug af det.

Andre lader sig skrive op, fordi de ønsker en anden og bedre bolig, og nogle lader sig tilmed skrive op flere steder.

Boligproblemer bliver vi vel med de skiftende familiemønstre og heraf følgende ændringer i boligbehovene aldrig helt fri for, men regeringen følger udviklingen og er indstillet på at sætte så mange ressourcer, som det er muligt, ind for at sikre, at problemerne ikke tager overhånd. Lad mig dog allerede sige, at jeg finder spørgerens ordvalg »den stigende og uacceptable bolignød« alt for stærkt og, hvad der er værre, langt hen ad vejen udokumenteret.

Jørn Jespersen (SF):

Den undersøgelse, som boligministeren henviser til, viste jo bl.a., at to tredjedele af beboerne på undersøgelsestidspunktet betalte mere end 35 pct. af den samlede husstandsindkomst i husleje. Jeg vil i den sammenhæng godt spørge boligministeren, om han ikke mener, at der er problemer med huslejens størrelse i det nyere udlejningsbyggeri?

Jeg vil endvidere godt spørge, om ikke det er boligministerens opfattelse, at det bør være sådan, at aktivt boligsøgende har en mulighed for at få tilbudt en acceptabel lejlighed, som det bl.a. er opridset i Kristeligt Folkepartis boligprogram, vel at mærke en acceptabel lejlighed til en pris, som husstanden kan betale. I den sammenhæng vil jeg spørge, om ikke de mange hjemløses problemer gør indtryk på boligministeren, og om ikke det eventuelt kunne være anledning til, at boligministeren ville sætte en indsats i gang for at afhjælpe problemet. Jeg går ud fra, at vi er enige om, at hvis folk er reelt hjemløse, så er det i hvert fald uacceptabelt.

Jørgen Tved (FK):

Jeg formoder, at ministeren er bekendt med, at nogle af de organisationer, som prøver på gennem herbergsvirksomhed at hjælpe nogle af de boligløse, har en stærkt stigende søgning af mennesker, som virkelig er i bolignød. Jeg formoder også, at ministeren er enig med bl.a. os fra Fælles Kurs i, at bolignød under alle omstændigheder er uacceptabel.

Jeg vil godt spørge ministeren, om han mener, at det byggeri, der har været i de seneste år, blot tilnærmelsesvis er i stand til at opsamle den tilgang af boligsøgende, som er på boligmarkedet. Jeg vil godt yderligere spørge ministeren, om den måde, ministeren siger, at regeringen vil sørge for de nødvendige ressourcer, er den, der kommer til udtryk i regeringens finanslov, som netop går på en nedsættelse af kvoten i det sociale byggeri.

Pelle Voigt (SF):

For kort tid siden gennemførtes der en demonstration mod Nationalmuseets udstilling i Brede på vegne af det voksende antal hjemløse i København, som ikke efter de demonstrerendes opfattelse blev sat ind i den sammenhæng med hjemløsheden internationalt set, som udstillingen skulle dække. Ministeren satte

[Pelle Voigt]

spørgsmålstegn ved hr. Jørn Jespersens påstand om, at vi her står over for et voksende problem. Vil ministeren benægte, at folkene på herbergerne i København har ret, når de siger, at hjemløsheden under denne regering er vokset til omkring 5.000 hjemløse i København? Vil ministeren benægte, at det forholder sig sådan, eller vil han gøre noget ved sagen?

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Til nærmere belysning af huslejeniveauet inden for det almennyttige byggeri kan jeg oplyse, at på landsplan betaler halvdelen af lejerne under 15 pct. af deres indtægt i husleje. En undersøgelse fra 1987 fra det såkaldte Wintherudvalg viser endvidere, at huslejen i nyere almennyttigt byggeri gennemsnitligt udgør mindre end 20 pct. af beboernes husstandsindkomster. Disse tal forekommer ikke urimelige.

Jeg er klar over, at der er tale om gennemsnitstal, der viser typiske forhold, og at der selvfølgelig er enkelttilfælde, hvor der er tale om alvorlige sociale, herunder boligsociale problemer. Det er her, vort samlede sociale system gerne skulle virke og da heldigvis også gør det.

Så blev jeg spurgt, om jeg mener, der skal gøres en indsats over for reelt hjemløse, og det mener jeg.

Jeg blev også spurgt om indsatsen mod bolignøden, og dertil vil jeg gerne sige, at det støttede boligbyggeri ikke tidligere har været så omfattende som i indeværende år, hvor kvoten er 9.000 for almennyttige boliger, 3.000 for ungdomsboliger og 4.000 for andelsboliger. Og så vil der vel blive givet tilsagn om knap et par tusinde ældreboliger. Men over for reelt hjemløse, som søger hjælp på herbergerne, er jeg enig i at vi skal gøre en målrettet indsats.

Jørn Jespersen (SF):

Når det drejer sig om kvoterne til det almennyttige byggeri, synes jeg jo nok, at boligministeren smykker sig med lånte fjer, for det er jo ikke med denne regerings gode vilje, at kvoterne er blevet opretholdt bare på det niveau, som de er nu. Havde det stået til regeringen, var kvoterne til den almennyttige sektor blevet sat ned. Den er ikke høj nok nu efter vores mening, men havde det stået til regeringen, var den yderligere blevet sat ned.

Jeg er lidt ked af, at ministeren ikke anerkender, at der kan være boligsociale problemer

med høje huslejer i nyt almennyttigt byggeri. En enlig forsørger i en ny lejlighed har vitterlig problemer med huslejens størrelse i forhold til indkomsten, og jeg er lidt ked af, at ministeren ikke anerkender det som et problem, at det ikke er noget, vi sådan i fællesskab kan diskutere en nærmere løsning på senere hen.

Derimod er jeg glad for, at ministeren anerkender, at der er et problem for de hjemløse vedkommende, og jeg er også glad for, at ministeren mener, at der bør gøres noget, men jeg vil godt spørge helt konkret: Hvad agter ministeren at gøre for at nedbringe antallet af reelt hjemløse?

Jørgen Tved (FK):

Ministeren bevæger sig lidt på gyngende grund med sin talmagi, for det er jo rigtigt, at der er afsat økonomi til eksempelvis 9.000 sociale boliger, men det er ikke ensbetydende med, at der bliver bygget 9.000 sociale boliger. En stor del af denne kvote går til at reparere tidligere forsyndelser, byggesjusk osv., og derfor er det ikke reelle tal, ministeren kommer med her.

Formanden:

Der var vist ikke meget spørgsmål i det. Jeg giver ordet til fru Lissa Mathiasen.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt på baggrund af de svar, vi her har fået fra ministeren, spørge – for det lyder, som om ministeren ikke er enig i, at der faktisk er tale om voksende boligkøer, ikke mindst her på det seneste – om ministeren ikke er enig i, at ejerboligbyggeriet er stærkt faldende, bl.a. på grund af kartoffelkuren, og om ministeren er enig i de konklusioner, som bl.a. Wintherudvalget er kommet med, og som også findes i rapporten »Plads nok«, netop dér giver man udtryk for de stærkt voksende boligkøer og det behov, der er i den sammenhæng.

Jeg vil til sidst bede ministeren forklare, hvorfor det ikke, hvis der ikke er de boligkøer, er muligt at tilbyde ældre medborgere, som i dag ligger på hospitalerne, plads i egen bolig.

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg vil sige, at jeg henholdt mig til de kvoter, som er gældende for indeværende år, og da er det nu en kendsgerning, at det er det største tal, vi nogen sinde har haft.

[Boligministeren]

Så er det desværre rigtigt, at vi har byggeskader. Derfor sagde jeg også, at det var de officielle tal; jeg sagde ikke, at der eksakt blev bygget det nævnte antal boliger. Her er målsætningen naturligvis, at vi bl.a. ved kvalitetskontrol sikrer, at vi ikke får byggeskader i fremtiden, så vi ikke kommer i den tragiske situation, som vi nu har været i, og der er også truffet foranstaltninger for at hindre, at vi i fremtiden kommer til at bruge midler, afsat til nybyggeri, til udbedring af opståede skader. Men her er det, jeg havde nær sagt fortidens synder, som vi stadig slås med, og det bliver først bedre, når de nye regler, som trådte i kraft sidste år, får virkning for det, der er skønnet sat i gang fra sidste år. Jeg erkender altså, at vi har en fortidens pukkel, som vi fortsat må slås med, men det ændrer ikke, at der er sat ressourcer af til 9.000 almennyttige boliger, hvoraf noget så bliver spist op. Heldigvis går dog det meste af beløbet til nybyggeri.

Jeg mener fortsat, der er brug for støttet byggeri, sådan som det er kommet til udtryk i Wintherudvalgets rapport. Det, jeg vendte mig imod, var formuleringen fra hr. Jørn Jespersens side. Jeg synes, der var tale om et ordvalg, som jeg ikke finder rigtig dækkende, men dermed har jeg ikke sagt, at der ikke er brug for støttet boligbyggeri. Jeg mener fortsat, at der er behov herfor, det har jeg sagt i dag, og det har jeg sagt tidligere, og dette behov skal selvfølgelig dækkes.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil bare ganske kort spørge ministeren, om han vil fremlægge en plan for Folketinget for en indsats, der skal løse boligproblemet for de hjemløse, og i bekræftende fald hvornår han eventuelt kan forelægge den.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg havde selvfølgelig håbet at få det svar fra ministeren, at han ville tilkendegive her, at man var indstillet på fra regeringens side at lægge op til byggeri af et større antal boliger, og jeg vil godt spørge ministeren netop på baggrund af den vigende tendens, der er vedrørende ejerboligbyggeriet, om man fra regeringens side overvejer et øget byggeri af almennyttige boliger i den kommende periode.

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Jørn Jespersen, at ar-

bejdet med at skaffe boliger til de hjemløse er en del af hele indsatsen med det støttede byggeri, og jeg vil naturligvis også se på, hvad vi særligt kan gøre for at hjælpe de hjemløse. Men hvordan det nærmere skal gøres, må fremtiden afsløre.

Til fru Lissa Mathiasen vil jeg sige, at jeg agter ikke her at sætte tal på, men der er fortsat behov for et støttet byggeri.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Margrete Auken: spm. nr. S 45-47, 49, 53 og 71-72

Inger Harms: spm. nr. S 58

Poulsaard: spm. nr. S 60

Birthe Hansen: spm. nr. S 61

Breckmann: spm. nr. S 62

Annelise Gotfredsen: spm. nr. S 64

Jørgen Tved: spm. nr. S 65-68

Jens Thoft: spm. nr. S 69 og 70

Taanquist: spm. nr. S 73

Sonja Mikkelsen: spm. nr. S 74

Ejner Larsen: spm. nr. S 77

Inger Stilling Pedersen: spm. nr. S 80

Tastesen: spm. nr. S 82

Arne Melchior: spm. nr. S 85

Kirsten Madsen: spm. nr. S 86

Pelle Voigt: spm. nr. S 87

Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 94

Henning Nielsen: spm. nr. S 98

Behnke: spm. nr. S 101

Spm. nr. S 45

Til udenrigsministeren (12/10 87) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil regeringen tage initiativ til, at de nordiske lande – eventuelt sammen med andre lige-sindede nationer som Holland og Vesttyskland – udlåner eksperter til de regionale udviklingsbanker i 2 år?«

[Margrete Auken]

Begrundelse

De nordiske lande har gennem de seneste år spillet en væsentlig rolle i de reformer, der er blevet gennemført i Verdensbankens udlånspolitik.

Indtil for få måneder siden var Verdensbankens miljøafdeling ikke et integreret led i behandlings- og beslutningsprocessen vedrørende projektforslag i udviklingslandene. Nu bliver der etableret en egentlig miljøafdeling med 26 eksperter, og afdelingen vil få en mere central rolle.

De øvrige udviklingsbanker har ikke undergået den samme positive udvikling. Den afrikanske udviklingsbank har kun få miljøeksperter udlånt fra bistandslandene, blandt andet Sverige. De amerikanske og asiatiske udviklingsbanker har kun en fuldtidsekspert ansat hver.

Internationale organisationer har foreslået, at de nordiske lande sammen med for eksempel USA, Holland, Canada og Vesttyskland sammensætter tre eksperthold med hver 6-7 personer med ekspertise inden for bl.a. miljø og antropologi. Efter 2 år skal de regionale banker selv finansiere eksperterne.

Svar (22/10 87):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Danmark og de andre nordiske lande har i de senere år virket for en styrkelse af de regionale udviklingsbankers muligheder for fuldt ud at tilgodese miljøhensyn. Foruden en personalemæssig styrkelse af bankernes miljøafdelinger er det af afgørende betydning, at hele projektprocessen – fra udvælgelse til evalueringsfasen – tilrettelægges under fuld hensyntagen til miljøfaktorer. De regionale udviklingsbanker viser en stigende forståelse herfor.

Danmark vil stille sig imødekomende til anmodninger fra udviklingsbankerne om at stille eksperter til rådighed for dette arbejde. Der er løbende koordination af udviklingsbankspørgsmål med de andre nordiske lande, og man vil fortsat med disse og andre lande, der måtte have en tilsvarende indstilling til sådanne anmodninger, virke for at koordinere med disse med henblik på at sikre det bredest mulige faglige grundlag.

Spm. nr. S 46

Til udenrigsministeren (12/10 87) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil Danmark foreslå et fællesnordisk forslag til udviklingsbankerne om, at disse etablerer bløde lån til miljøformål?«

Begrundelse

Udviklingsbankerne har udviklet koncessionelle lånemuligheder for lande under en vis per capita-indkomst, men de anvendes ikke specifikt til miljøformål eller til genopretning. De bløde lån er heller ikke blevet anvendt til opbygning af ekspertise og personale til sikring af en bæredygtig udnyttelse af ressourcerne eller til beskyttelse af oprindelige folks landområder.

En nordisk model for bløde lån i samarbejde med NIB vil være en konkret måde at opfylde Brundtlandkommissionens anbefalinger på og kan virke som en tilskyndelse til udviklingsbankerne om at udvikle de samme muligheder.

Et nordisk forslag til de internationale udviklingsbanker om bløde lån til miljøformål vil på samme måde være en naturlig opfølgning af en af de centrale anbefalinger fra kommissionen.

Svar (22/10 87):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Som det fremgik af min bistandspolitiske redegørelse til Folketinget af 13. maj 1987, skal miljøaspekterne ikke behandles som et isoleret fænomen, men som et fuldt integreret grundvilkår for bistandssamarbejdet. Dette er også i overensstemmelse med budskabet i Brundtlandkommissionens rapport, hvor det bl.a. i formandens forord klart kommer til udtryk, at de globale miljøproblemer ikke skal løses isoleret, men gennem en tværgående og integreret strategi, som kan sikre en bæredygtig udvikling. Regeringen ville derfor finde det forkert at søge at etablere finansielle særordninger enten i nordisk regi eller i forbindelse med udviklingsbankerne med det snævre sigte alene at støtte miljøformål. Målet må tværtimod være at stræbe mod fuld integration af miljøaspekterne i det konkrete udviklings samarbejde.

Danmark vil derfor sammen med de andre nordiske lande fortsat arbejde for, at al udviklingsfinansiering, både koncessionel og ikke-koncessionel, ydes under fuld hensyntagen til den langsigtede økologiske bæreevne i udvik-

[Udenrigsministeren]

lingslandene. De internationale udviklingsinstitutioner har vist voksende forståelse for denne holdning.

Spm. nr. S 47

Til *miljøministeren* (12/10 87) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil regeringen tage initiativ til internationale initiativer til at sikre tilstrækkelige midler til et effektivt undersøgelsesarbejde med henblik på en sikring af tropeskovene?«

Begrundelse

Der eksisterer adskillige internationale studier og handlingsprogrammer om, hvordan tropeskovens økosystem og arter kan beskyttes. Men der eksisterer intet bredt internationalt initiativ til finansiering af de nødvendige undersøgelser.

Holland har udviklet en model, Tropenbos, der ifølge internationale Non-Governmental Organizations kan udgøre basis for dette. De nordiske lande kunne sætte skred i den nødvendige udvikling ved at stille midler til rådighed for undersøgelsesprogrammet sammen med andre interesserede lande.

Resultaterne fra undersøgelser kan stilles til rådighed for udviklingsbankerne, FAO og ITTO. (The International Tropical Timber Organization).

ITTO afholder sit næste møde i Japan til november. Dette vil være en god mulighed for at begynde diskussionen om dette. En anden mulighed er FN's generalforsamling, der skal behandle Brundtlandrapporten til november.

Svar (27/10 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Regeringen er opmærksom på behovet for yderligere belysning af spørgsmålet om sikring af tropeskovene.

Spørgsmålet indgår i den analyse og de anbefalinger, som er indholdt i Brundtlandkommissionens rapport. Den langsigtede forvaltning af tropeskovene er tillige behandlet i den i UNEP-regi vedtagne strategi for miljø og udvikling, det såkaldte miljøperspektiv til år 2000 og derudover.

Såvel rapporten som miljøperspektivet er til behandling på FN's generalforsamling dette efterår.

Sammen med de øvrige nordiske lande har Danmark udarbejdet de forslag til resolution om opfølgningen af rapport og perspektiv, som for tiden danner grundlag for drøftelserne herom i New York.

Hovedsigtet med resolutionsforslagene er at sikre, at rapporten og perspektivet videresendes til bl.a. en lang række internationale organisationer med henblik på, at de hver for sig overvejer og reagerer på de konkrete afsnit og anbefalinger, der er relevante for de enkelte organisationer. Forslagene opererer tillige med en tilbagerapporteringspligt.

En vedtagelse af resolutionsforslagene vil indebære, at bl.a. FAO og ITTO bliver anmodet om at overveje og stille forslag om planer til sikring af tropeskovene samt at rapportere om aktiviteterne til kommende samlinger af FN's generalforsamling.

Visse initiativer er som bekendt allerede taget med henblik på sikring af tropeskovene.

FAO lancerede således i 1985 en handlingsplan for tropeskovens udnyttelse og bevaring, den såkaldte Tropical Forestry Action Plan (TFAP). Samtidig lancerede World Resources Institute i samarbejde med Verdensbanken og UNDP en plan kaldet »Call for action«, som også sigter mod rational udnyttelse og bevarelse af tropeskovene. De to planer er begge udarbejdet under medvirken af IUCN – den internationale naturbeskyttelsesorganisation. FAO's budget for TFAP var i 1986-87 på 97.000 US\$, og indsatsen øges kraftigt i 1988-89, hvor den er budgetteret til 615.000 US\$. Blandt andre initiativer kan nævnes det af spørgeren anførte Tropenbos.

Regeringen vil med udgangspunkt i de nævnte drøftelser på FN's 42. generalforsamling fortsat søge at fremme de initiativer til sikring af tropeskovene, som forekommer mest hensigtsmæssige.

Spm. nr. S 49

Til *miljøministeren* (12/10 87) af:

Margrete Auken (SF):

»Hvilke miljøreformer vil ministeren prioritere gennemført i internationale fora (institutionelle reformer) i lyset af Brundtlandkommissionens anbefalinger og de igangværende reformer i Verdensbanken?«

[Margrete Auken]

Begrundelse

Adskillige internationale fora har indflydelse på den økonomiske, samfundsmæssige og miljømæssige situation i mindrebemidlede lande. Brundtlandkommissionen peger på nogle løsningsmodeller, der især understreger behovet for institutionelle ændringer og et helheds-syn.

De igangværende reformer i Verdensbanken er et resultat af bl.a. konkrete nordiske initiativer, ligesom de nordiske lande i andre internationale fora i og uden for FN har stillet forslag.

På den baggrund ønskes det oplyst, hvilke prioriteringer der nu ligger til grund for den danske og nordiske indsats inden for dette overordentlig vigtig internationale miljøspørgsmål.

Svar (22/10 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Rapporten fra Verdenskommissionen for Miljø og Udvikling har siden sin fremkomst i april 1987 været drøftet i en række internationale fora, herunder UNEP, Verdensbanken, OECD, EF og det nordiske samarbejde. For tiden behandles rapporten sammen med det af UNEP udarbejdede miljøperspektivdokument i FNs generalforsamling. Hensigten er at søge at nå til enighed om de fornødne strukturelle reformer og ændringer i de enkelte institutioners politik med det formål at efterleve Verdenskommissionens anbefalinger.

Spm. nr. S 53

Til miljøministeren (12/10 87) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til et fællesnordisk forslag til Londonkonventionen (LDC) om et globalt forbud mod afbrænding af kemisk affald på havet?«

Begrundelse

Samarbejdet inden for Londonkonventionen og den regionale Oslokommission, der regulerer dumpning og havafbrænding på havet, har efterladt det officielle indtryk, at havafbrænding er under afvikling.

Mere og mere tyder imidlertid på, at havafbrænding er under udvikling. Visse lande over-

vejer at starte havafbrænding inden for de nærmeste år. Dette gælder først og fremmest USA og Canada, men også østater i Karibien og østasiatiske lande. De spanske planer om et afbrændingsområde ud for Nordspanien, der i øjeblikket er skrinlagt, men stadig er en reel mulighed, viser også med al tydelighed, at havafbrændingen er under udvikling.

De nordiske lande fremlagde i juni et forslag til Oslokommissionen om, at havafbrændingen forbydes ved udgangen af 1991. Især Portugal, Spanien, Irland og Storbritannien var imod forslaget. Da Oslokommissionen kræver enstemighed eller konsensus, vil der aldrig kunne vedtages et forbud dér, så længe bare ét land er imod.

Der er store forventninger til den nordiske indsats ved Nordsøkonferencen i slutningen af november, men da Storbritannien er til stede og der også her tages (uforpligtende) beslutninger ved konsensus, kan det allerhøjest forventes, at Storbritannien isoleres ved, at de nordiske lande ikke indgår kompromis.

I Londonkonventionen, der er en konvention under FN, tages beslutninger i almindelighed også ved konsensus. Men konventionen åbner mulighed for, at der kan vedtages konventionsændringer med $\frac{2}{3}$ flertal og resolutioner med almindeligt flertal. Denne strategi er med held anvendt over for briterne i forbindelse med vedtagelsen af en spansk resolution i 1983, der forbød dumpning af radioaktivt affald i 2 år. Resolutionen er senere blevet forlænget på ubestemt tid, og der er ikke blevet dumpet radioaktivt affald i havet siden 1982.

Selv om det nordiske forslag til Oslokommissionen og en forhåbentlig kompromisløs holdning ved Nordsøkonferencen lægger pres på havafbrændingslandene, er det et helt anderledes pres, der kan lægges gennem Londonkonventionen. Et nordisk forslag om et globalt forbud til Londonkonventionen vil således være en naturlig fortsættelse af de initiativer, der allerede er taget mod havafbrænding, og den strategi, der tidligere med held er anvendt i Londonkonventionen mod dumpning af radioaktivt affald.

Svar (22/10 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Miljøstyrelsen har i anledning af spørgsmålet oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

[Miljøministeren]

»På det nyligt afholdte møde i Oslokommissionen kunne der som bekendt ikke opnås enighed om et nordisk forslag om stop for afbrænding af kemisk affald på havet med udgangen af 1991.

Ifølge Oslokonventionens tillægsprotokol om havafbrænding skal der inden 1990 tages beslutning om fastlæggelse af en dato for ophør af havafbrænding. Miljøstyrelsen vurderer på den baggrund, at spørgsmålet om afvikling af havafbrænding inden for Oslokommissionen først og fremmest er et spørgsmål om, hvilken dato der kan opnås enighed om, og på hvilket tidspunkt beslutningen kan tages.

Det bemærkes, at tillægsprotokollen om havafbrænding formelt set endnu ikke er trådt i kraft, idet Belgien og Spanien ikke har ratificeret protokollen.

Inden for Londonkonventionen er det ligeledes fastslået, at afbrændingen af kemisk affald på havet er en midlertidig bortskaffelsesmetode, men der er ikke fastsat nogen afviklingsmekanisme. Det er således Miljøstyrelsens umiddelbare vurdering, at et forbud mod afbrænding lettest vil kunne gennemføres inden for Oslokommissionen. Efterfølgende vil tilsvarende bestemmelser formentlig kunne vedtages i Londonkonventionsregi.«

Jeg kan tilføje, at den førstkommande lejlighed til at fremme denne politik vil være på den 2. Nordsøkonference i London i november. Jeg har forhåbninger om, at det nordiske forslag om afvikling af havafbrænding kan vedtages. Jeg vil bede Miljøstyrelsen tage initiativ til et fællesnordisk forslag om forbud mod havafbrænding inden for Londonkonventionen.

Spm. nr. S 58

Til *udenrigsministeren* (13/10 87) af:

Inger Harms (SF):

»Kan udenrigsministeren bekræfte, at firmaet Danfoss på Als har modtaget eller forventer at modtage tilskud fra EF's regionalfond via sin virksomhed i Flensborgområdet?«

Begrundelse

Slesvig-Holsten regnes for et af EF's områder, som modtager væsentlig støtte fra EF's regionalfond som led i beskæftigelsen eller opretholdelse deraf. Da Danfoss nu har til hensigt at flytte 700 danske arbejdspladser ned til virk-

somheden syd for grænsen, kunne man jo godt få den mistanke, at et eventuelt tilskud fra EF var inde i billedet.

Svar (22/10 87):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Idet jeg henviser til industriministerens besvarelse af spørgsmålene S 36-S 38, der ligeledes vedrører denne sag, skal jeg anføre, at regeringen ikke er bekendt med overvejelser af den af spørgeren nævnte karakter.

Spm. nr. S 60

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (13/10 87) af:

Poulsgaard (FP):

»Hvad agter ministeren at foretage sig for at forhindre, at man kan tjene formuer på at skrive noget ligegyldigt vås, som visse børnebogsforfattere har specialiseret sig i?«

Begrundelse

Som det jo nok er ministeren bekendt, har en mand som Johan Brinth hævet 300.000 kr. på at skrive bøger i en serie, der benævnes »Rensdyret«.

Ministeren har da også til Ekstra Bladet fredag den 9. oktober 1987 udtalt, at denne fidus skal stoppes. For det er jo sådan, at uanset hvilken bog man skriver, får man bibliotekspenge, bare den står på biblioteket. Men det ser ud til, at formanden for Kulturudvalget, Ingerlise Koefoed, synes, at det er helt i orden, at man kan tilrane sig over 300.000 kr. på skatteydernes bekostning på sådan noget ligegyldigt bras. I ministerens artikel i Ekstra Bladet fremgår det, at ministeren mener, at man bliver klar med et lovforslag om et års tid. Jeg mener simpelt hen, at det skal stoppes her og nu, og derfor tror jeg, der er mange, der er interesseret i at få at vide, hvad ministeren agter at foretage sig i denne sag.

Svar (28/10 87):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Biblioteksafgiften er en afgift, som staten betaler til forfatterne for folke- og skolebibliotekernes brug af deres bøger til offentligt udlån.

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Afgiften administreres af Kultur- og Kommunikationsministeriet, ikke af Undervisnings- og Forskningsministeriet. Siden 1975 er afgiften blevet ydet med et beløb pr. bind (udlånsenhed), hvormed den pågældende forfatter er repræsenteret på bibliotekerne.

Afgiften ydes efter en gradueret skala, der for finansåret 1987 havde følgende satser:

Antal udlånsenheder	Grundbeløb pr. enhed fra og med 1987
Indtil 20.000	5,09
Næste 20.001- 60.000	2,54
Næste 60.001-120.000	1,70
Næste 120.001-200.000	1,26
Næste 200.001-300.000	1,00
Næste 300.001-420.000	0,85

Den graduerede skala medfører, at der udtales et forholdsvis mindre beløb pr. bind til de forfattere, som har flest bind stående på bibliotekerne. Der anvendes ikke kvalitative kriterier ved fordelingen.

Kultur- og Kommunikationsministeriet har nedsat et udvalg til revision af den gældende biblioteksafgiftsordning. Dette udvalg, hvori Undervisnings- og Forskningsministeriet er repræsenteret, arbejder ud fra følgende kommissorium:

»Udvalget har til opgave at stille forslag til en fremtidig biblioteksafgiftsordning, hvorefter også værker (bøger og andre materialer) med flere ophavsmænd, skabende og udøvende kunstnere m.fl. kan få del i den almindelige biblioteksafgift.

Udvalget skal drøfte og vurdere de økonomiske styringsmuligheder, forskellige optællingsmetoder og de fremtidige fordelingsprincipper. Heri bør bl.a. indgå en vurdering af, hvilke materialer og ophavsmænd (f.eks. oversætterne) der fremtidig skal være berettigede til biblioteksafgift, ligesom det bør vurderes, hvilke biblioteker der skal omfattes af biblioteksafgiften. Også amtscentralernes forhold til afgiften bør drøftes.«

Spørgsmålet om biblioteksafgiftens fordeling, herunder spørgsmålet om ændrede fordelingskriterier som f.eks. størrelse, type, brug, kvalitet eller genre, har været drøftet ved mange lejligheder. Fra Undervisnings- og Forskningsministeriets side vil vi arbejde for, at bib-

lioteksafgiften indrettes således, at der bl.a. sondres efter en publikations »vægtighed«, f.eks. målt i antal normalsider eller i den tid, der er medgået ved produktionen, således at ikke alle publikationer udløser samme afgift.

Spm. nr. S 61

Til *industriministeren* (13/10 87) af:

Birthe Hansen (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvorfor et EF-direktiv om uddannelse behandles i Industriministeriets regi og ikke i Undervisnings- og Forskningsministeriets?«

Begrundelse

Spørgeren er lige så forundret som Socialpædagogernes Landsforbund over, at landsforbundet sammen med en række andre fagforbund har været indkaldt i Industriministeriet til høring om et forslag til EF-direktiv om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for videregående uddannelser.

Desuden deler spørgeren fuldt ud landsforbundets bekymring over det omtalte EF-direktiv, der lægger op til, at alle videregående lovregulerede uddannelser af mindst tre års varighed som udgangspunkt skal kunne konverteres til andre landes uddannelsesopbygninger og -indhold.

Eksempelvis eksisterer der i andre lande en række pædagogiske uddannelser, hvoraf en del hverken i længde eller kvalitet lever op til den danske standard.

Endelig forekommer det absurd, at EF skal bestemme, at uanset hvilken uddannelsesmæssig baggrund en EF-borger har, kan den pågældende opnå arbejde inden for f.eks. det socialpædagogiske arbejdsområde.

Svar (23/10 87):

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Det direktivforslag, som spørgsmålet drejer sig om, er et forslag til Rådets direktiv om indførelse af en generel ordning for anerkendelse af eksamensbeviser for erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst 3 års varighed.

Grunden til, at dette direktivforslag behandles i Industriministeriets regi, er, at der er tale om et forslag, der regulerer etableringsretten

[Industriministeren]

for EF-statsborgere, der ønsker at udøve særlig reguleret erhvervsmæssig virksomhed som selvstændig eller lønmodtager i et værtsland, hvorimod spørgsmålet om regulering af den enkelte uddannelses indhold ikke vil blive berørt.

I direktivforslaget opereres der med et system, som skal muliggøre, at en EF-statsborger, der er i besiddelse af et erhvervskompetencegivende eksamensbevis for en videregående uddannelse af mindst 3 års varighed, skal kunne udøve sit erhverv under nærmere angivne betingelser i en anden medlemsstat end den, hvori den pågældende har uddannet sig.

Spm. nr. S 62

Til *sundhedsministeren* (14/10 87) af:

Breckmann (Fær.):

»Hvad kan ministeren oplyse om regeringens holdning til færøske patienters adgangs- og behandlingsmuligheder på Rigshospitalet i fremtiden?«

Begrundelse

Efter bloktilskuddets formodentlige vedtagelse hersker der lidt uvished omkring den udmærkede ordning, som hidtil har været gældende for indlæggelse og behandling af syge færinger, der henvises til Rigshospitalet til specialiseret behandling fra de færøske sygehuse.

Jeg henleder ministerens opmærksomhed på vigtigheden af, at disse behandlingsmuligheder bevares i fremtiden, og håber, at ministeren vil informere mig som Færøernes repræsentant her i Folketinget om regeringens fremtidsplaner for færøske patienter i sundheds- og behandlingsmæssig henseende.

Svar (23/10 87):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Rigshospitalet skal som hidtil stille den nødvendige undersøgelses- og behandlingskapacitet til rådighed for færøske patienter, der henvises til hospitalet af det færøske sygehusvæsen.

Aftalen af 9. marts 1987 mellem regeringen og Færøernes landsstyre – og bloktilskudsloven på sundhedsområdet, der hviler på denne aftale – indebærer alene, at de færøske myndigheder fra 1988 skal betale for færøske patienters forbrug på Rigshospitalet. Som kompens-

tion herfor indgår der i det aftalte bloktilskud på sundhedsområdet et beløb, der svarer til de udgifter, som det færøske sygehusvæsen har ved benyttelsen af hospitalet.

De nærmere vilkår for Færøernes benyttelse af Rigshospitalet vil blive fastsat i en overenskomst, som forhandles mellem Færøernes landsstyre og Sundhedsministeriet.

Spm. nr. S 64

Til *justitsministeren* (14/10 87) af:

Annelise Gotfredsen (KF):

»Vil ministeren drage omsorg for, at HT på Christianshavn kan bevare den sædvanlige linjeføring og service over for borgerne?«

Begrundelse

De sidste dages uroligheder på Christianshavn har medført, at HT har måttet omlægge sine ruter, således at et helt kvarter er uden busbetjening.

Det er aldeles urimeligt, at lovlydige borgere ikke kan få den service, som de har krav på.

Svar (22/10 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det kan oplyses, at jeg den 20. oktober 1987 har haft en samtale med politidirektøren i København vedrørende den politimæssige situation med hensyn til bl.a. Christiania og de tilstødende kvarterer.

Politidirektøren har i forbindelse med mødet bl.a. oplyst, at politiet naturligvis på bedst mulig måde – bl.a. gennem patruljering – søger at opretholde ro og orden og at forfølge konkrete lovovertrædelser såvel i Christiania som i de tilstødende kvarterer. Forholdene i og omkring Christiania er imidlertid efter det oplyste af en sådan karakter, at politiets opgaver med hensyn til patruljering m.v. – bl.a. af hensyn til politifolkenes sikkerhed – ikke kan udføres uden anvendelse af særlig store politistyrker eller ved anvendelse af andre særlige politimæssige forholdsregler. Dette indebærer bl.a., at der i kvartererne omkring Christiania nogle gange patruljeres i gruppevogn, nogle gange i civile biler og i andre tilfælde i almindelige patruljevogne.

Politidirektøren har endvidere oplyst, at han – bl.a. på baggrund af drøftelser med repræsen-

[Justitsministeren]

tanter fra politipersonalet – den 20. oktober 1987 har truffet foranstaltninger med henblik på patruljevirkomheden også i områderne omkring Christiania.

Jeg har på baggrund af min samtale med politidirektøren konstateret, at politiet overalt i Københavnsområdet varetager de politimæssige opgaver såvel med hensyn til patruljeringsvirkomhed som efterforskning.

Jeg har ingen mulighed for at øve indflydelse på tilrettelæggelsen af busdriften i København, som henhører under Hovedstadsområdets Trafikskab. Jeg kan imidlertid oplyse, at politidirektøren over for Justitsministeriet har tilkendegivet, at han vil tage kontakt til Hovedstadsområdets Trafikskab med henblik på at give en orientering om politiets patruljeringsvirkomhed i områderne omkring Christiania, herunder om de foranstaltninger, der er truffet med henblik på en intensivering heraf.

Spm. nr. S 65

Til *forsvarsministeren* (15/10 87) af:

Jørgen Tved (FK):

»Kan ministeren bekræfte, at NATOs Europakommando (SACEUR) råder over både amerikanske og britiske atombevæbnede ubåde som en integreret del af sine slagstyrker?«

Begrundelse

Den ny chef for SACEUR, general John R. Galvin, har udtalt i Bruxelles, at som kompensation for de landbaserede Pershing- og Cruise-missiler har SACEUR atombevæbnede amerikanske og britiske ubåde til sin rådighed.

Svar (26/10 87):

Forsvarsministeren (Collet):

Det kan bekræftes, at SACEUR råder over både amerikanske og engelske atombevæbnede ubåde og har haft denne rådighed længe for NATOs dobbeltbeslutning i 1979. NATOs strategi forudsætter, at alliancen råder over såvel konventionelle våben som strategiske og ikke-strategiske atomvåben.

Spm. nr. S 66

Til *forsvarsministeren* (15/10 87) af:

Jørgen Tved (FK):

»Kan ministeren oplyse, fra hvilket årstal NATOs Europakommando (SACEUR) er blevet delegeret atombevæbnede ubåde?«

Begrundelse

Ifølge kilder i NATO var man i NATO medlem 1977 og 1983 af den opfattelse, at kun landbaserede INF-våben og ikke ubådsbaserede våben skulle danne modvægt mod de sovjetiske mellemdistanceraketter, som er rettet mod Vesteuropa.

Svar (26/10 87):

Forsvarsministeren (Collet):

Det kan oplyses, at SACEUR til stadighed har haft rådighed over engelske atombevæbnede ubåde med forbehold for en national nødsituation, medens amerikanske atombevæbnede ubåde først blev tildelt Europakommandoen i 1960'erne. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. S 65.

Spm. nr. S 67

Til *forsvarsministeren* (15/10 87) af:

Jørgen Tved (FK):

»Kan ministeren oplyse, på hvilke områder NATO-rapporter omtaler såkaldte svagheder i Danmarks bidrag til NATO-alliancen, og oplyse, hvad det vil koste Danmark økonomisk, hvis vi skal leve op til rapporternes forslag? Er der økonomiske overslag i disse rapporter, og er rapporterne offentligt tilgængelige?«

Begrundelse

Det handler om NATO-rapporterne »Conventional Defence Improvement Study« og »Conceptual Military Framework«. Det må være vigtigt for befolkningen at kende de økonomiske omkostninger ved fortsat medlemskab af NATO.

Svar (26/10 87):

Forsvarsministeren (Collet):

»Conventional Defence Improvement Study« og »Conceptual Military Framework« er udarbejdet for at undersøge mulighederne for en forbedring af alliancens konventionelle forsvær. Rapporterne, der er klassificerede, indeholder generelle retningslinier for, hvorledes

[Forsvarsministeren]

dette kan opnås, og danner således baggrund for NATO og national forsvarsplanlægning. Blandt alliancens svagheder, herunder Danmarks, kan nævnes luftforsvaret, udholdenheden – herunder ammunitionsbeholdningerne – og evnen til at sikre overførsel af eksterne forstærkninger. Rapporterne indeholder ikke økonomiske konsekvensberegninger.

Spm. nr. S 68

Til *forsvarsministeren* (15/10 87) af:

Jørgen Tved (FK):

»Kan ministeren bekræfte, at Storbritannien påtænker at ottedoble sin nuværende beholdning af atomvåbenspræghoveder ved indførelse af Trident-ubåde, og vil ministeren tage initiativ til at protestere mod denne oprustning, som går helt på tværs af de internationale bestræbelser for nedrustning?«

Begrundelse

At Storbritannien er medlem af NATO bør ikke afholde Danmark fra at tage afstand fra en så horribel oprustning.

Svar (26/10 87):

Forsvarsministeren (Collet):

Det kan bekræftes, at Storbritannien efter implementeringen af Trident-ubåde vil have forøget sin beholdning af atomvåbenspræghoveder. Forøgelsen vil dog langt fra være af den i spørgsmålet nævnte størrelse.

Trident-ubådene indgår hverken i de igangværende INF- eller START-forhandlinger. Fastsættelsen af styrkemål for UK-Trident er et suverænt nationalt anliggende, som ikke er genstand for NATO-beslutning.

Spm. nr. S 69

Til *industriministeren* (15/10 87) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang banker og sparekasser pr. 31. december 1984, 1985 og 1986 havde modtaget forudbetalte renter på udlån, samt i hvilket omfang banker og sparekasser pr. denne dag ikke havde tilskrevet op-tjente renter på indlån?«

Begrundelse

Det er spørgerens sikre overbevisning, at der i forbindelse med skattereformen og kartoffel-renteafgiftens start 1. januar 1987 er lavet en omfattende omgåelse ved hjælp af forudbetalte renter på udlån og manglende rentetilskrivning på indlån pr. 31. december 1986.

Spørgeren bad ved spørgsmål nr. S 1294 (1986-87, sp. 13543-13545) skatteministeren om at belyse dette, men fik kun et uldent svar.

Det må imidlertid være muligt for industriministeren at besvare dette spørgsmål nøjagtigt på grundlag af pengeinstitutternes regnskabsberetninger til bank- og sparekassetilsynet.

Svar (23/10 87):

Industriministeren (Nils Wilhjem):

Industriministeriet har forelagt spørgsmålet for Tilsynet med Banker og Sparekasser, som har udtalt, at det ikke er i besiddelse af de af spørgsmålet omfattede renteoplysninger.

Oplysningerne kan kun fremskaffes ved en særlig spørgerunde til samtlige landets banker og sparekasser, hvilket ville kræve en ikke ubetydelig ressourceindsats.

Pr. 31. december 1986 var der her i landet registreret 77 banker og 147 sparekasser (inkl. i alt 8 pengeinstitutter på Færøerne og Grønland).

Spm. nr. S 70

Til *skatteministeren* (15/10 87) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil ministeren stoppe det hul, der er konstateret ved Landsskatterettens afgørelse af 10. juni 1987 vedrørende skattefrihed for løn under ferie i forbindelse med fraflytning?«

Begrundelse

Ifølge Landsskatterettens kendelse, således som den bl.a. er optrykt i Skattepolitisk Oversigt nr. 6, 1987, side 287, er ferie med løn skattefri for en person, der fraflytter Danmark, inden ferien afholdes.

I redaktionens kommentar undrer man sig over dette. Jeg deler fuldt ud denne undren og vil derfor gerne have ministerens bud på, hvorledes dette hul skal stoppes.

Svar (28/10 87):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Efter den omtalte landsskatteretskendelse kan løn oppebåret under ferie afholdt efter fraflytning ikke beskattes i Danmark.

Ferieløn er efter kendelsen ikke omfattet af § 2 i bekendtgørelse nr. 557 af 21. december 1972 om beskatning af løn og anden A-indkomst, der udbetales efter indkomstårets udløb. Efter denne bestemmelse indtræder beskatningstidspunktet for den af bekendtgørelsen omfattede A-indkomst senest ved skattepligtens ophør.

Landsskatteretten fandt, at ferielønnen skulle beskattes i den periode, hvor ferien blev afholdt. Da skattepligten ophørte før dette tidspunkt, kunne ferielønnen ikke beskattes her i landet.

Det forekommer mindre rimeligt, at løn under ferie fra en dansk arbejdsgiver, som lønmodtageren har opnået ret til ved arbejde her i landet, ikke er undergivet dansk beskatning.

Som et led i bestræbelserne for at gennemføre en forenkling af skattereglerne er samtlige bekendtgørelser under kildeskatteloven under revurdering. I den forbindelse vil det ved udformningen af en ny bekendtgørelse blive sikret, at ferieløn altid vil være skattepligtig her til landet, uanset om ferien afholdes efter fraflytning.

Spm. nr. S 71

Til *miljøministeren* (15/10 87) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren protestere over for den spanske regering og kræve, at den forhindrer afbrænding af spansk affald på Nordsøen?«

Begrundelse

Sidst i september kaldte den spanske regering en tilladelse til afbrænding af kemisk affald ud for den spanske kyst tilbage. I stedet har den spanske regering tilladt, at afbrændingen af det spanske affald sker på Nordsøen. Det er dog stadig ikke klart, om den spanske regering har givet tilladelse til afbrændingen, men den har i hvert fald ikke forhindret det.

Afbrændingen på Nordsøen skal – hvis den gennemføres – foretages midt i et område, der er af stor betydning for fiskeriet. Danske fiskere har flere gange klaget over afbrændingen

med god grund. Årligt tilføres området adskillige tons organiske gifte, tungmetaller og syregasser.

Afbrænding af spansk problemaffald på Nordsøen i andre landes interesseområder, efter at man har afvist at afbrænde det i egne interesseområder, er utrolig hyklerisk og helt uacceptabel. Affaldet skal naturligvis ikke afbrændes på havet, men må uskadeliggøres i Spanien.

Svar (22/10 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Som det vil være spørgeren bekendt, er det muligt lovligt inden for både Oslo- og Londonkonventionens rammer at afbrænde affald i Nordsøen.

Dette forhold så jeg og mine nordiske kolleger gerne ændret, således at der kom et generelt forbud mod afbrænding af affald i Nordsøen, og vi har da også fremsat forslag på Oslokonventionsmødet i juni 1987 om, at afbrænding skal ophøre med udgangen af 1991 inden for Oslokonventionens område.

I forbindelse med behandlingen af det nordiske forslag om ophør af afbrænding – som ikke blev vedtaget – fremførte den spanske delegation, at Spanien ikke p.t. har den fornødne landbaserede kapacitet. Spanien kunne derfor ikke støtte det nordiske forslag og kunne ikke generelt acceptere en ophørsdato for havafbrænding. Det bør i den forbindelse nævnes, at Spanien og Belgien er de eneste to lande, der endnu ikke har ratificeret afbrændingsbilaget til Oslokonventionen, og dette træder først i kraft, når samtlige lande har ratificeret det.

Jeg regner med at få lejlighed til at træffe min spanske ministerkollega ved møder henholdsvis i slutningen af oktober og begyndelsen af november og ved disse lejligheder drøfte spørgsmålet om de spanske havafbrændinger med ham, herunder redegøre for den danske politik på havafbrændingsområdet.

Spm. nr. S 72

Til *ministeren for nordisk samarbejde* (15/10 87) af:

Margrete Auken (SF):

»Hvad kan ministeren oplyse om resultatet af hvaltællingerne i Nordatlanten, der delvis er finansieret af Nordisk Ministerråd?«

Svar (22/10 87):

Ministeren for nordisk samarbejde (Gammelgaard):

Undersøgelserne af udbredelse og bestandsstørrelse af hvalarter i Nordatlanten er nylig afsluttet. Da undersøgelserne foregik i et samarbejde mellem forskere ved havforskningsinstitutterne i Reykjavik, Bergen og Tórshavn, er det naturligt, at der også samarbejdes mellem disse forskere om resultatet. Dette samarbejde er endnu ikke tilendebragt, og en rapport om resultatet af hvaltællingerne er derfor ej heller tilgået Nordisk Ministerråd.

Spm. nr. S 73

Til *arbejdsministeren* (15/10 87) af:

Taanquist (S):

»Hvad er årsagen til, at ministeren i anmærkningerne til finansloven ikke anfører Arbejdstilsynets opgaver i overensstemmelse med arbejdsmiljølovens § 72?«

Begrundelse

I forslag til finanslov for 1988, § 28.01.04, er i Anmærkninger II, s. 1104, foretaget en oprensning af Arbejdstilsynets opgaver. Denne oprensning ses ikke at være i overensstemmelse med arbejdsmiljølovens § 72. Det bemærkes især, at punkt 6 (at påse, at loven og de forskrifter, der gives med hjemmel i loven, overholdes) ikke er nævnt. Det bemærkes også, at denne opgave har været anført i anmærkningerne til tidligere finanslove.

Det ønskes oplyst, om udeladelsen af dette punkt er et led i regeringens nedprioritering af Arbejdstilsynets tilsynsforpligtelser.

Svar (26/10 87):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Som det fremgår af Anmærkninger II, nævnes kun en del af Arbejdstilsynets opgaver. Selv om det således ikke i anmærkningerne til FFL 88 nævnes udtrykkeligt, skal Arbejdstilsynet selvsagt fortsat påse, at arbejdsmiljøloven og de forskrifter, der gives med hjemmel i loven, overholdes. Som det også fremgik af f.eks. regeringens redegørelse til Folketinget om arbejdsmiljø og vækst, skal Arbejdstilsynet først og fremmest kontrollere dér, hvor de væsentlig-

ste arbejdsmiljøproblemer er. Kontrollen skal skærpes her, således at påbudene i større omfang end tidligere følges op med kontrolbesøg og om fornødent retslig tiltale. For at undgå eventuelle fremtidige misforståelser vil den tidligere bemærkning blive indarbejdet i anmærkningerne på ny i forbindelse med udarbejdelsen af FFL 89.

Spm. nr. S 74

Til *finansministeren* (15/10 87) af:

Sonja Mikkelsen (S):

»Hvor stor en del af statens indkøb sker ved indhentning af tilbud (ikke licitation), hvilke regler gælder for statslige institutioners indhentning af tilbud, og hvordan sikrer staten sig information om mulige tilbudsgivere?«

Begrundelse

Ud fra et generelt ønske om at styrke det danske erhvervslivs leverancemuligheder til staten ønskes med spørgsmålet en afklaring af, om de statslige indkøbere er instruerede om at sikre indhentning af tilbud fra mulige danske leverandører, og hvordan det i givet fald sker i praksis.

Svar (28/10 87):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Direktoratet for Statens Indkøb har i 1986 udsendt en pjece med titlen: »Hvordan sælger man til staten?« Industrirådet har udsendt denne pjece til alle rådets medlemmer, og i forbindelse med omfattende presseomtale har et meget stort antal virksomheder derudover rekvireret pjecen direkte i direktoratet. Pjecen har til formål at gøre det lettere for danske virksomheder at komme i kontakt med statens institutioner og derigennem sikre, at danske produkter bliver anvendt i så stor udstrækning om muligt inden for den statslige sektor.

For indkøb under 1,4 mio. kr. gælder retningslinierne i Statens Indkøbsvejledning, som af Direktoratet for Statens Indkøb er udsendt til statens institutioner i 1982. Vejledningen giver retningslinier for, hvordan statens indkøb bør gennemføres. I vejledningen anbefales det, at statens institutioner ved alle større indkøb benytter direkte forespørgsel og anmoder om

[Finansministeren]

tilbud fra den kreds af virksomheder, der formodes at være leverings- og konkurrencedygtige.

I indkøbsvejledningen er der peget på, at statens indkøb bør finde sted under fuld hensyntagen til dansk producerede varers konkurrencemæssige muligheder. Institutionerne bør undersøge, om der findes egnede danske producenter, og i givet fald give dem lejlighed til at afgive tilbud.

I vejledningen anbefales det ligeledes, at statens institutioner retter henvendelse til Industrirådets register vedrørende dansk industris leveringsmuligheder. Imidlertid har statens institutioner et så godt kendskab til de enkelte markeder, at henvendelse til registeret oftest er unødvendig.

Der foreligger ikke tal for, hvor stor en del af statens indkøb der sker ved direkte forespørgsel.

Direktoratet for Statens Indkøb har etableret cirka 100 indkøbsaftaler, som statens institutioner kan benytte uden forudgående tilbudsindhentning. Det drejer sig især om aftaler inden for vareområder, der anvendes af stort set alle institutioner. Disse indkøbsaftaler er indgået efter forudgående tilbudsindhentning af direktoratet eller en af de 16 institutioner, som direktoratet i den forbindelse samarbejder med.

For de statslige institutioner gælder særlige internationale regler for indkøb over en beløbsgrænse på for tiden 1,4 mio. kr. Disse regler omfatter statslige myndigheder i alle lande, der er medlem af GATT. Reglerne forskriver, at alle indkøb over beløbsgrænsen skal offentliggøres i et særligt tillæg til EF-Tidende. Endvidere foreskrives tidsfrister for, hvornår en udbudsforretning tidligst må sættes i gang efter offentliggørelsen, og der gives frister for, hvor lang tid tilbudsgiverne skal have for at udarbejde tilbud. Endelig findes der regler for, hvilke kriterier institutionen kan lægge til grund ved valg af leverandør.

De væsentligste områder, som er undtaget fra at benytte de internationale regler, er energi-, transport- og telekommunikationssektoren. Undtaget er også indkøb, som af sikkerhedsmæssige grunde ikke ønskes offentliggjort.

Det kan oplyses, at Direktoratet for Statens Indkøb kun meget sjældent modtager henvendelser fra erhvervslivet med kritik af statsinstitutionernes indkøbsvirksomhed, herunder fra

firmaer, der føler sig forbigået i forbindelse med indhentning af tilbud.

Spm. nr. S 77

Til *socialministeren* (16/10 87) af:

Ejner Larsen (SF):

»Hvilke muligheder har personer, der er tilkendt mellemste førtidspension, for at erhverve sig supplerende indtægter?«

Begrundelse

Tilkendelsen af mellemste førtidspension bygger på, at der er en erhvervsevne tilbage. Men det er almindeligt kendt, at det er meget svært at finde beskæftigelse for denne gruppe af mennesker.

Svar (28/10 87):

Socialministeren (Erhard Jakobsen, fg.):

Personer mellem 18 og 60 år, hvis erhvervsevne bedømmes som nedsat med 2/3, men dog ikke som ubetydelig i ethvert erhverv, kan få tilkendt mellemste førtidspension. Ved bedømmelsen ses der på de hindringer for erhvervsudøvelse, der har med den pågældendes helbred at gøre, og på hans konkrete situation i øvrigt. Det forhold, at generelle samfundsforhold gør det mere eller mindre vanskeligt at opnå beskæftigelse, kan ikke tages i betragtning.

Det forhold, at størsteparten af modtagere af mellemste førtidspension ikke udnytter resterhvervsnen, er ikke af ny dato, men har været kendt, siden det nuværende system blev indført i 1966. Den resterhvervsevne, som begrunder, at der tilkendes en person mellemste førtidspension og ikke højeste, repræsenterer derfor i temmelig mange tilfælde ikke nogen praktisk mulighed for at opnå indtægter til supplerende pension.

Man har imidlertid ønsket at give en særlig pension til de sværest handicappede grupper.

Man var opmærksom på problemstillingen, da de pågældende betingelser for opnåelse af de forskellige former for førtidspension blev fastlagt i 1983. I den udvalgsbetænkning, der dannede grundlag for lovforslaget, var det foreslået, at der for fremtiden ikke skulle gradueres efter omfanget af resterende erhvervsevne. Den del af betænkningens forslag blev imidlertid ikke fulgt, da man fandt det ønskeligt at op-

[Socialministeren]

retholde de hidtidige pensionsfordele for de alvorligst handicappede grupper.

Spm. nr. S 80

Til *justitsministeren* (16/10 87) af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Hvorledes vil ministeren sikre sig, at strafafsonere ikke begår ny kriminalitet under udgang?«

Begrundelse

Ifølge dagspressen skete det seneste alvorlige tilfælde, hvor en strafafsoner har begået alvorlig kriminalitet under udgang, fredag den 9. oktober 1987 om aftenen.

På grund af et mislykket voldtægtsforsøg slog en 17-årig dreng sit offer – en 19-årig pige – to gange i ansigtet med en brosten, hvorved hun fik alvorlige kvæstelser i ansigtet og bl.a. brækkede næsen.

Forbrydelsen skete på dametoiletet på havnen i Korsør. Den ledsagende fængselsbetjent havde givet drengen lov til at gå på toiletet og slukkede bilens motor og lygter. I halvmørket kunne han ikke se, at drengen gik ind på dametoiletet.

Det skaber berettiget utryghed i befolkningen, når bl.a. voldsdomte har mulighed for at begå ny vold, mens de er på udgang med ledsager. Det bør sikres, at strafafsonerne er under konstant opsyn under udgangen. Det kan f.eks. ske ved, at de ledsages af to fængselsbetjente.

Svar (28/10 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at det efter de gældende regler på området er en forudsætning for udgang, at fare for misbrug ikke antages at foreligge.

Med henblik på at undgå, at der under en udgang opstår risiko for misbrug, kan der træffes bestemmelse om, at udgang skal finde sted under ledsagelse af én eller flere ansatte.

I den konkrete sag havde Anstalten ved Herstedvester fundet det forsvarligt at give udgang med én ledsager, således at den indsatte kunne besøge sine forældre i Fredericia. Anstalten ved Herstedvester har i den forbindelse oplyst, at den pågældende indsatte tidligere havde afviklet en ledsaget udgang til forældrene. Denne udgang var forløbet planmæssigt.

På baggrund af det passerede har Direktoratet for Kriminalforsorgen anmodet anstalten om en redegørelse med henblik på at klarlægge, hvorvidt der bør reageres disciplinært over for den pågældende ledsager.

Direktoratet har afslutningsvis oplyst, at der i de gældende regler om udgang og i den gældende praksis på området lægges stor vægt på at sikre, at udgang finder sted på en måde, som ikke indebærer risiko for andre. I den forbindelse bemærkes, at der i en vejledning af 9. september 1982 af Justitsministeriet er fastsat nærmere regler om ledsaget udgang fra Kriminalforsorgens anstalter og arresthuse. Denne vejledning er for tiden under revision, bl.a. med henblik på klarere at udtrykke disse hensyn og sikre den mest hensigtsmæssige udvælgelse og instruktion af udgangsledsagere.

Justitsministeriet kan henholde sig hertil. Man kan tilføje, at ministeriet i det lovforberedende arbejde med en straffuldbyrdelseslov vil lægge vægt på at understrege, at udgang ikke må indebære risiko for misbrug.

Spm. nr. S 82

Til *skatteministeren* (19/10 87) af:

Tastesen (S):

»Finder ministeren, at de administrative konsekvenser af at afløse skattefritagelsesordninger med en skattefradragtsordning i lov nr. 146 af 19. marts 1986, selskabsskattelovens § 3, stk. 2 og 3, jævnfør nærmere SD-cirkulære nr. 1987-26, er gennemtænkt i tilstrækkelig grad?«

Begrundelse

Den nævnte lov bevirker, at der skal ske en registrering af alle foreninger, der har en erhvervsmæssig omsætning, uden angivelse af en bundgrænse, uanset at et eventuelt overskud anvendes til almenvelgørende eller almennyttige formål.

En registrering af alle foreninger her i landet med små erhvervsmæssige indtægter vil medføre uoverskuelige konsekvenser for den kommunale skatteadministration samt voldsom irritation af skatteydere, der på en eller anden måde er involveret i foreningslivet som bestyrelsesmedlem eller lignende.

Da det tillige ikke kan forventes, at foreningernes omsætning vil udvise overskud til beskatning, vil registreringen, udsendelse af selv-

[Tastesen]

angivelse, besvær med at få selvangivelserne indsendt, arkivering og systemvedligeholdelse medføre et enormt ressourceforbrug, der alt andet lige vil skulle fratages den almindelige ligning af erhvervsdrivendes regnskaber.

Endelig vil skattevæsenets personale føle, at hele administrationen af et nyt system uden skatteprovenu vil være spild af tid.

De foreninger, der typisk vil skulle registreres, er bl.a. idrætsforeninger, forsamlingshuse, vandværker, borgerforeninger, grundejerforeninger, beboerforeninger m.fl., et utrolig stort antal.

At loven åbner mulighed for, at foreningerne kan »nøjes med« at indsende erklæring om, at der ikke er nogen indkomst til beskatning – vedlagt regnskab – mindsker ikke administrationen.

Svar (28/10 87):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Ændringen af selskabsskatteovens § 3, stk. 2 og 3, der skete i forbindelse med gennemførelsen af skattereformaftalen, bevirker ikke nogen udvidet beskatning af foreningerne. Der er heller ikke indført nogen udvidet pligt til at indgive selvangivelse eller aflægge regnskab.

På grundlag af den megen presseomtale, der har været om foreningers skattemæssige forhold, kan der være grundlag for at skitsere hovedlinierne i foreningsbeskatningen.

Skatteforholdene for faglige foreninger omfatter af fondsbeskatningsloven omtales ikke her.

Langt de fleste foreninger har ikke erhvervmæssig indtægt. De er derfor ikke skattepligtige og skal som hidtil ikke indgive selvangivelse eller erklæring. Uden for erhvervmæssig indkomst falder kontingent og indtægt ved aktiviteter, f.eks. fester og bingospil, hvor kun medlemmer deltager.

Foreninger, der har erhvervmæssig indtægt, er i princippet skattepligtige, men hvis de har et almennyttigt formål og anvender den erhvervmæssige indtægt til dette formål, kan selvangivelsen erstattes af en erklæring. En kopi af foreningens regnskab skal vedlægges.

Det er disse regler – og kun disse – der er beskrevet i SD-cirkulære 1987-26.

De foreninger, der tidligere skulle søge om skattefritagelse for udlodninger og henlæggelser til almennyttige formål, kan nu fratække beløbene i den skattepligtige indkomst.

Hvis den skattepligtige indkomst derved bliver nul eller negativ, kan de undlade at selvangive og i stedet blot indsende en erklæring og foreningsregnskabet.

Der kan opstå en del vanskeligheder – såvel forståelsesmæssige som praktiske – i forbindelse med omlægningen til fradragssystemet. Tvivlsspørgsmålene vil navnlig kunne opstå, når skattepligtige foreninger skal indgive selvangivelse eller erklæring til de kommunale skattemyndigheder. Jeg har derfor besluttet at nedsætte en kontaktgruppe bestående af repræsentanter for Dansk Ungdoms Fællesråd, Idrættens Fællesråd og skattemyndighederne. Gruppen skal drøfte disse spørgsmål, således at eventuelle misforståelser kan blive ryddet af vejen.

Spm. nr. S 85

Til kultur- og kommunikationsministeren (19/10 87) af:

Arne Melchior (CD):

»Vil ministeren drage omsorg for, at der sikres den danske bogbranche prisvilkår, som vil betrykke udgivelsen af et lødigt bogprogram?«

Begrundelse

Ministeren har tidligere gentagne gange givet udtryk for sin forståelse for, at fastprissystemet er en nødvendighed, dersom bogforlag og boghandel skal kunne producere og distribuere såvel faglige som skønlitterære bøger i et fyldigt og alsidigt udvalg. Udviklingen nødvendigvis nu en politisk tilkendegivelse fra ministeren om dette kulturpolitisk vigtige problem.

Svar (23/10 87):

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Hidtil har Monopoltilsynet for bogens vedkommende dispenseret fra de regler, der ellers gælder for prisfastsættelse og andre begrænsninger af den fri markeds mekanisme. Dispensationen hviler på klare kulturpolitiske forudsætninger.

Monopoltilsynet har nu ikke fjernet retten til at sætte faste priser på bøger i en periode, men har ophævet pligten. Dette vil uægtelig få negative litteraturpolitiske konsekvenser. Et klart flertal i Folketinget tilkendegav i foråret 1987,

[Kultur- og kommunikationsministeren]

at man ønskede det gældende system opretholdt uændret.

Jeg gentager, at jeg ikke har ændret mit syn på, at fastprissystemet bør bevares, men jeg er ikke umiddelbart tiltrukket af tanken om, at der skal lovgives om bøger i Danmark. Det er et ubehageligt perspektiv. Det er det også at se næste konsekvens: kravet om statstilskud til bogudgivelser. Det har man fået i Sverige, hvor fastprissystemet er ophævet.

Mine videre overvejelser i denne sag vil afhænge af udfaldet af den rejste appelsag om Monopoltilsynets afgørelse.

Spm. nr. S 86

Til *boligministeren* (19/10 87) af:

Kirsten Madsen (FP):

»Vil ministeren overveje at ændre realkreditloven, således at ejerskiftelån i en- og tofamiliehuse samt sommerhuse igen kan gives som 20-årige kontantlån?«

Begrundelse

De nye regler virker som stavnsbinding. I mange tilfælde er folk ikke engang i stand til at få solgt et hus til den pris, de selv har givet. Lægges handelsomkostningerne til, bliver det endnu værre. Både for helårshuse og sommerhuse betyder det, at der kun er tvangsauktion tilbage.

Med den indstilling, regeringen har til en forøgelse af den danske eksport, kan det ikke nytte noget, at arbejdskraften er stavnsbundet på grund af en urimelig realkreditlov.

Svar (27/10 87):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

I forbindelse med kartoffelkuren sidste efterår ændredes reglerne for belåning af ejerboliger og fritidshuse ved indførelse af mixlån i realkrediten og ved overførslen af en betydelig del af realkreditlovens udlånsregler til lov om realkreditlignende lån og andelsboliglån. Hermed indførtes i det store og hele ensartede regler for realkreditinstitutters og f.eks. pengeinstitutters og pensionskassers udlån til boligformål med pant i fast ejendom. Samtidig indførtes forbrugsrenteafgiften.

Formålet med de ændrede regler var – ligesom med de øvrige elementer i kartoffelkuren –

at søge at bremse det voksende forbrug og tilskynde befolkningen til at præstere en større opsparing, inden der investeres i væsentlige forbrugsgoder.

Regeringen har i den forløbne tid med tilfredshed kunnet konstatere, at kuren har virket efter hensigten. Men samtidig er der også noget, der tyder på, at de ændrede finansieringsregler har ramt specielt fritidshusejere i en ejerskiftesituation uforholdsmæssig hårdt.

På denne baggrund overvejes det for tiden i regeringen, i hvilket omfang der kan ske en lempelse af reglerne på området, uden at hensynet til den samfundsøkonomiske balance i kartoffelkuren herved tilsidesættes.

Det er mit håb, at jeg i den allernærmeste fremtid kan fremkomme med et lovforslag, der kan løse op for problemerne.

Spm. nr. S 87

Til *boligministeren* (19/10 87) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvilke overvejelser har ministeren vedrørende de voldsomme problemer, fraskilte og enlige kan komme ud for med hensyn til tildeling af lejligheder i almennyttige boligselskaber?«

Begrundelse

Der henvises til Aarhus Stiftstidende den 18. oktober 1987.

Svar (27/10 87):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Ifølge boligbyggerilovens § 14, stk. 1, skal ledige lejligheder stilles til rådighed for boligsøgende, som efter deres økonomiske forhold samt deres husstandsstørrelse og -sammensætning har et særligt behov for boliger af den pågældende art. Lovens § 14, stk. 7, bemyndiger boligministeren til at fastsætte nærmere regler herom, herunder om fortrinsret for husstande med børn samt for særlige befolkningsgrupper. Sådanne regler er fastsat i § 19 i Boligstyrelsens bekendtgørelse nr. 220 af 24. maj 1985 om almennyttig boligvirksomhed.

Det fremgår bl.a. af bestemmelserne, at når flere boligsøgende efter indkomstforhold er berettigede til en ledig lejlighed, har boligsøgende med et eller flere børn fortrinsret til lejligheder

[Boligministeren]

med 3 eller flere beboelsesrum. Lejligheder med 4 beboelsesrum og større lejligheder skal fortrinsvis stilles til rådighed for boligsøgende med 2 eller flere børn. Der er ikke fastsat lige så detaljerede regler om fortrinsrettigheder til 2-rums-boliger. Men alle almennyttige boliger, herunder også 2-rums- og mindre boliger, skal stilles til rådighed for boligsøgende, som efter en *samlet vurdering* har det største behov for sådanne boliger. I Boligstyrelsens cirkulære af 14.3.1986 om organisation og udlejning af almennyttigt byggeri er anført, at (ægte)par og enlige med børn bør have lejlighed forud for (ægte)par og enlige uden børn. Yderligere er nævnt, at små lejligheder, der er indrettet specielt med henblik på enlige, altid bør forbeholdes disse.

Det fremgår af den redegørelse, det såkaldte John Winther-udvalg afgav i december 1986, at den del af de almennyttige lejligheder, der bebos af husstande med børn, generelt er faldet noget i perioden fra 1970 til 1985, hvor den udgjorde omkring 1/3. I samme periode er andelen af almennyttige lejligheder, der bebos af enlige med børn, steget fra ca. 10 pct. til ca. 14 pct., medens enlige uden børn nu bor i ca. 40 pct. af de almennyttige lejligheder mod tidligere 20 pct. Stigningen i de enlige husstande uden børn udgøres af nyindflyttede enlige, tilbageboende fra brudte parforhold, længstlevende fra par, hvor den ene part er død, og tidligere enlige med børn, hvor børnene er flyttet fra hjemmet. Børnehusstandene bor især i den del af byggeriet, som er opført i perioden 1966-75.

Jeg er enig i, at det også bør være muligt for enlige uden børn, herunder separerede og fraskilte, at få tildelt boliger i almennyttigt byggeri i det omfang, sådanne enlige efter deres indkomst- og øvrige forhold har behov for en almennyttig bolig. Efter min opfattelse er dette også muligt efter de gældende regler.

En ændring af bestemmelserne, som i højere grad tilgodeser enlige uden særlige boligsociale problemer, vil jo, så længe der ikke er lejligheder nok til at imødekomme alle ønsker om en almennyttig bolig, gå ud over andre i boligkøen. Det kan ikke være forkert, at husstande med børn, ældre og handicappede, udsanerede, boligsøgende, der er ude af erhverv på grund af sygdom eller andet, og boligsøgende med særlig små indkomster går forud for yngre, raske og erhvervsaktive enlige boligsøgende uden børn.

Spm. nr. S 94

Til *boligministeren* (21/10 87) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at det er i overensstemmelse med bestemmelserne i afsnit 2, stk. 12, i cirkulære om organisation og udlejning af almennyttigt byggeri, at 2 personer, der besidder hver sin 2-værelses-lejlighed i samme boligselskabsafdeling, kan tildeles en 3-værelses-lejlighed i samme afdeling, idet der ved en sådan tildeling vil blive et rumantal/en lejlighed ledig?

Svar (28/10 87):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Af boligstyrelsens bekendtgørelse nr. 220 af 24. maj 1985 § 19, jf. Boligstyrelsens cirkulære af 14. marts 1986, pkt. 12, fremgår det, at der gælder lempeligere regler for overtagelse af lejligheder i det almennyttige boligbyggeri, når den lejlighedssøgende i forvejen bor i en af det pågældende selskabs lejligheder. Disse regler er fastsat for at lette mulighederne for bytning og oprykning og dermed beboernes mulighed for at flytte til lejligheder, der i højere grad end deres nuværende bolig passer til deres aktuelle behov.

Af bekendtgørelsens § 19, stk. 2, nr. 1, fremgår det således, at en sådan boligsøgende er berettiget til en lejlighed i selskabet, når en større lejlighed (rumantal) derved bliver ledig.

Denne regel kan efter min opfattelse ikke udvides til også at finde anvendelse, når det krævede større antal rum fremkommer ved afgivelsen af 2 lejligheder i stedet for én.

Hvis der således til udlejning til anden side afgives 2 lejligheder med tilsammen 4 rum, kan de pågældende 2 personer herefter ikke få tildelt en 3-rums-lejlighed sammen.

Begrundelsen herfor er, at selv om der afgives to 2-rums-lejligheder, fremkommer der ikke en ledig bolig til en familie med børn. Derimod vil familieboligen på de 3 rum blive optaget af en husstand uden børn.

Jeg håber, dette svar dækker den omhandlede situation.

Spm. nr. S 98

Til *miljøministeren* (21/10 87) af:

Henning Nielsen (S):

[Henning Nielsen]

»Mener ministeren, at Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v. kan sikre, at der ikke opføres store gylletanke så nær ved meget følsomme naturområder (fjorde, vandløb osv.), at der er fare for katastrofer?«

Begrundelse

I den sydlige del af Resen Sogn – Struer Kommune – er der netop givet tilladelse til opførelse af et svinebrug, hvor gødningsproduktionen vil udgøre 2.358 m³ gylle på årsbasis.

Gylletanken opføres meget tæt på Kilen og dermed Limfjorden. Der er dog mere end 15 meters afstand til Kilen, men hvis der sker et uheld, vil der, uanset hvilke foranstaltninger der er foretaget, være stor fare for en uoverskuelig forurening af fjorden.

Svar (28/10 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har udtalt følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»I henhold til naturfredningsloven må der normalt ikke opføres bygninger og lignende nærmere end 100 m fra kysten.

Der er derfor ikke taget særskilt stilling til spørgsmålet om afstand til hav i bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v. (i det følgende kaldet husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Der er derimod i husdyrgødningsbekendtgørelsen optaget en bestemmelse i § 31, stk. 2, der under særlige omstændigheder giver kommunalbestyrelsen mulighed for at stille forskellige krav til sikring mod alvorlig forurening af vandløb og søer ved eventuelle driftsforstyrrelser eller uheld.

Denne bestemmelse er dog mindre interessant i den omhandlede sag, da der i denne er tale om et landbrug, der er så stort, at udvidelsen har krævet godkendelse af kommunalbestyrelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 35. I en sådan godkendelse kan der altid stilles specielle krav, der er mere vidtgående end de generelle, hvis kommunalbestyrelsen finder dette nødvendigt af hensyn til beskyttelse af miljøet.

Struer Kommune har da også i dens godkendelse stillet en række vilkår til sikring mod forurening. Det er i den forbindelse oplyst, at der

blandt andet er stillet krav om etablering af en jordvold omkring gyllebeholder og fortank, som er stor nok til at opsamle det maksimale indhold af disse ved et eventuelt uheld.

Det kan i øvrigt oplyses, at der i den reviderede husdyrgødningsbekendtgørelse, der træder i kraft den 1. november i år, i § 3, stk. 4, er indsat en bestemmelse, der giver kommunalbestyrelsen adgang til før etablering af et anlæg at forlange, at anlægget placeres et andet sted, hvis dette er nødvendigt af hensyn til miljøet. Denne bestemmelse kan også anvendes på anlæg, der ikke kræver godkendelse efter § 35 i miljøbeskyttelsesloven.

Miljøstyrelsen finder derfor, at de administrative regler er tilstrækkelige til, at de lokale myndigheder kan stille nødvendige krav til sikring af omgivelserne i forbindelse med etablering af gylletanke og lignende.«

Spm. nr. S 101

Til *socialministeren* (22/10 87) af:

Behnke (FP):

»Hvor længe skal man forud for pensionsalderen have haft fast bopæl i Danmark for at være berettiget til fuld pension (førtids- og/eller folkepension)?«

Begrundelse

I en konkret sag fra Nørre-Djurs Kommune er en pensionist (født 1920) blevet meddelt fradrag i pensionen på grund af ophold i udlandet. Pensionisten har siden sit 15. år boet i Danmark i sammenlagt 34 år inkl. de seneste 23 år, men kommunen har meddelt, at han kun vil modtage ³⁴/₄₀ af fuld pension.

Hvis en sådan praksis er gældende, hvordan kan fremmedarbejdere, flygtninge og andre, der flytter til landet, opnå pension, og får fremmedarbejdere med 5 års ophold i Danmark kun ⁵/₄₀ af fuld pension? Det gør de selvfølgelig ikke, og derfor vil jeg gerne helt præcis have oplysning om regler, som denne pensionist er blevet behandlet ud fra.

Svar (28/10 87):

Socialministeren (Erhard Jakobsen, fg.):

Efter § 5, jf. § 10 i lov nr. 217 af 16. maj 1984 om social pension, er retten til fuld folkepension for personer over 67 år betinget af mindst

[Socialministeren]

40 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. og det fyldte 67. år.

Er betingelsen for fuld pension ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 40 år.

Efter pensionslovens § 6 er retten til fuld førtidspension betinget af, at bopælstiden udgør mindst $\frac{4}{5}$ af årene fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Er betingelsen ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og $\frac{4}{5}$ af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Ved opgørelsen af bopælstid sidestilles efter lovens § 8:

- 1) forhyring med dansk skib,
- 2) ophold i udlandet som udsendt repræsentant for en dansk offentlig myndighed,
- 3) ophold i udlandet i øvrigt som beskæftiget i offentlig dansk interesse,
- 4) ophold i udlandet som ansat i et dansk firmas filial eller datterselskab og
- 5) ophold i udlandet med henblik på uddannelse.

For flygtninge, der har fået ophold efter udlændingelovens § 7 eller § 8, sidestilles bopæl i oprindelseslandet efter pensionslovens § 9 med bopæl her i riget. Dette gælder kun, så længe pågældende har fast bopæl her i riget.

For andre udlændinge er retten til pension efter lovens § 2 betinget af, at de har haft fast bopæl her i riget i mindst 10 år mellem det fyldte 15. og 67. år, heraf mindst 5 år umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Efter lovens § 11 kan socialministeren efter overenskomster med andre stater fastsætte regler om fravigelse af bestemmelserne om indfødsret, bopæl og optjening.

Efter samme bestemmelse kan socialministeren fastsætte regler om fravigelse af lovens regler i det omfang, det er nødvendigt for anvendelse af De Europæiske Fællesskabers forordninger om social sikring for arbejdstagere m.v.

Som det fremgår af foranstående, er pensionsberegningen for den i begrundelsen omtalte pensionist foretaget efter lovens regler i § 5, jf. § 10.

For så vidt angår den i begrundelsen omtalte fremmedarbejder vil denne – hvis den pågældende ikke har opnået dansk indfødsret – kun være berettiget til pension, såfremt der er indgået overenskomst m.m. med pågældendes

hjemland, jf. foran. Er der ret til pension, vil der typisk kun være ret svarende til antal bopælsår i Danmark. En undtagelse herfra udgør dog f.eks. ret efter den nordiske konvention om social tryghed, hvor pension også udbetales på grundlag af bopælsperioder i de øvrige nordiske lande.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af toldloven.
Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 28/10 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

J. K. Hansen (S):

Det lovforslag, vi her har til behandling, drejer sig om en ændring af toldloven, og af lovforslagets paragraffer og de tilhørende bemærkninger kan vi se, at det drejer sig om en ændring af fire områder, som er omfattet af toldloven. For de tre ændringers vedkommende drejer det sig om EF-Rådsforordninger.

For det første ændres proceduren for det, der hedder passiv forædling, på grund af en EF-Rådsforordning. Det drejer sig om indførelse af og toldfrihed for indførte containere, og det drejer sig om hjemmel til at indgå traktat om toldfrihed for varer indført af personer med bopæl i en toldgrænsezone. Her er der nu tale om Fællesskabskompetence.

Det fjerde punkt drejer sig om en tydeliggørelse af straffehjemmelen efter § 289 i borgerlig straffelov for det, der hedder erhvervsmæssigt smugleri af alkohol ved anvendelse af et dansk fartøj. Dette sidste kan vi i Socialdemokratiet ikke have noget at indvende imod, og det har vi for så vidt heller ikke, hvad angår de tre andre områder, men vi vil dog gerne se nærmere på dem under det kommende udvalgsarbejde.

Vi stiller os positivt over for lovforslaget.

Kirkegaard (KF):

Hr. J. K. Hansen har jo gennemgået lovforslaget, så det kan jeg undlade, og da forslaget i sit indhold i øvrigt er en følge af vedtagelsen af en EF-forordning og ikke indeholder væsentli-